

# De Balans

Jaargang 46 nummer 4, april 2025



## Colofon

De Balans is het clubblad van SV De Rode Loper en verschijnt minimaal 4× per jaar. Het wordt verspreid onder alle leden.

Kopij kun je sturen naar:  
[redactie@ucsderodeloper.nl](mailto:redactie@ucsderodeloper.nl)

Voor meer informatie over SV De Rode Loper:  
[www.ucsderodeloper.nl](http://www.ucsderodeloper.nl)

Ons forum:  
[forum.svderodeloper.nl](http://forum.svderodeloper.nl)

Onze vereniging is reeds opgericht op **25 november 1930**.

Verschijningsdatum van dit nummer:  
 23 april 2025.



## Redactie

- Jens Steenmetz
- Jos Heesen
- Peter Das
- Henk van Lingen
- Timo Können
- Jacco Vermeulen

## Ereleden

- Jan Prins
- Jan Polders †
- Wiebe de Vries †
- Nico van Harten †
- J. Graaff †
- J. van der Haar †
- K. Brokking †
- E. van Veldhuizen †

## Inhoud

Van de Bestuurstafel	3
Wat lees je?	5
Een fraaie teamprestatie	10
Lesjes in nederigheid	12
The first time ever...	24
Jeugd talentontwikkeling dank- zij de Rode Loper	26
Eindspelrubriek	30
Verslag Sitges – Deel 2	33
Schach im Freien	43
Thematoernooi Koningsgambiet	46
Rode Lopers combineren	49
Genomineerden Spiegel	52
Oplossingen RL combineren	59
Oplossingen Eindspelrubriek	61

## Van de Bestuurstafel

*Door Henk van Lingen.*

Het is Pasen. Ik zet mij aan het schrijven van dit stukje als ik net thuisgekomen ben uit stadion Galgenwaard, alwaar Ajax een middagje eieren mocht rapen. Bij het uitkomen van deze Balans op woensdag zal ons aller Rene een ieder vast nog even bijpraten over de historische zege van de Domstedelingen.

Historische zeges zitten er voor onze externe schaakteams dit seizoen niet in. Al had onze Eerste vorige week bijna het beresterke BSG gevelde en mocht ook de recente 0-6 uitzege van ons Vijfde er zijn. Dat team heeft promotie naar de tweede klasse afgedwongen (zie elders in dit nummer). Maar over het algemeen hebben onze teams een zwaar jaar. Ons Eerste SOS team moet de laatste wedstrijd tegen kampioenskandidaat Woerden voldoende bordpunten scoren om het vege lijf te redden. Het Tweede heeft lijfsbehoud al wel knap voor elkaar, waarmee we sowieso een team in de Hoofdklasse houden. Het Derde en Vierde zijn nog verre van veilig, en ons Zesde kan gelukkig niet degraderen. Gaat het met de zaterdagteams veel beter? Nee. Ons Eerste rest enkel nog een theoretische kans op lijfsbehoud (6-2 zege op de koploper nodig), ons Tweede heeft zich

met de hakken over de sloot gered en ons Derde praktiseerde in de laagste klasse vooral de olympische gedachte.

Tot zover de scorebordjournalistiek. Want slecht gaat het heus niet met de club. De zaal zit wekelijks vol, de sfeer is prima, en er staan weer mooie activiteiten op de rol. Zo staat komend weekend onze kraam weer op de Vrijmarkt, wederom op de Van Asch van Wijckskade voor de residentie van de voorzitter van onze huisbaas. Woensdag 30 april, de oorspronkelijke Koninginnedag, gaan we het Koningsgambiet aan de tand voelen. Zie de stellingen elders in deze editie. Met Hemelvaart staat het Open Kampioenschap van Utrecht (OKU) weer op de agenda. Nieuwe locatie, minder uitstraling helaas maar meer capaciteit. Reeds 350 deelnemers op de lijst.

Wellicht ook aardig te vermelden is dat ik afgelopen zaterdag in Tivoli-Vredenburg was om een snelschaaktoernooitje te faciliteren. De muziektempel zoekt verbinding met de stad en een van de initiatieven is een maandelijks laagdrempelig schaaktoernooitje in de omloop rond de Grote Zaal. We kijken als club of we daar aan kunnen bijdragen en wat het voor onze PR kan betekenen.

Zoals elk jaar spelen we onze Interne competitie tot eind juni. De laatste woensdag van juni is ons Knock-Out toernooi. In de zomermaanden hopen we de Zomer Avond Kompetitie (ZAK) weer te huisvesten, die we samen organiseren met Paul Keres en Moira-Domtoren. Het denken over volgend seizoen begint ook al. Zo zal Thom de inventarisatie voor onze externe teams binnenkort weer opstarten. En op onze ALV in augustus zullen er enkele bestuurswisselingen zijn. Martijn en Pieter stoppen er mee, en Marcel stopt in elk geval met de portefeuille wedstrijdleiding.

Ruimte voor vers bloed derhalve. Interesse of vragen? Schiet dan even een bestuurslid aan.

Genoeg inleidend geklets, voor je ligt weer een dikke Balans. Natuurlijk de vaste rubrieken; Het Eindspel, Combineren, Schach im Freien (Rotterdam) en Timo die oud-voorzitter Toon spreekt over diens boekenkast. Daarnaast onder andere deel 2 van Peters verslag over Sitges en Thailo's schaakbelevissen in exotischer oorden dan Utrecht. Kortom, deze Balans illustreert dat de onvolprezen Rode Loper cultuur floreert.

**Schaakvereniging De Rode Loper**  
**25 & 26 april**

Folks, this King's Day — the **BIGGEST**, most **BEAUTIFUL** national celebration in the Netherlands — De Rode Loper Chess Club is bringing something absolutely **INCREDIBLE** to the vrimark. You guessed it: **THE CHESS BOOTH**.

We're talking **CLASS**. We're talking **STRATEGY**. We're talking 100% brainpower. Some say it's the best booth. **MANY** people are saying that.

Do you play chess? Come prove you're a genius. Don't play chess? Come anyway. Learn from the best. Maybe even beat a champion — it's **POSSIBLE** (not likely, but possible). Want to **CRUSH** your friends? We'll show you how. Fast.

So bring your family. Bring your brain. And most importantly — bring your A-game.

De Rode Loper — Making Chess Great Again.

**Van Asch van Wijckskade Utrecht**

## Wat lees je?

### Aflevering 9 - Toon van der Ouderaa

*Door Timo Können.*

Na Jan Prins is Toon van der Ouderaa het langst ingeschreven lid van onze vereniging. Hoogste tijd om te bellen met de man die boeken van Darwin vertaalt.

*Wat ben je aan het lezen, Toon?*

Een net uitgekomen boek met als titel *Birds, Sex and Beauty: The Extraordinary Implications of Charles Darwin's Strangest Idea*. Het gaat over seksuele selectie, een concept dat evenals natuurlijke selectie door Darwin is bedacht. Volgens hem heb je beide concepten nodig om de evolutie van sommige soorten te verklaren. Alleen is seksuele selectie onder biologen niet zo algemeen geaccepteerd als natuurlijke selectie, er zijn voor- en tegenstanders. Hoe zou die seksuele selectie dan werken? Een groep vogels, bijvoorbeeld korhoenders of paradijsvogels, komt samen op een verzamelplaats. De mannetjes paraderen rond, de vrouwtjes kijken toe en kiezen dan een partner. Hun voorkeur gaat uit naar de mannetjes met de mooiste verentooi. Hun jongen zullen dan de genen voor die mooie tooi van hun vader erven. De mannetjes onder die jongen moeten later ook weer concurreren met hun tooi, enzovoort. Doordat die selectie van generatie op

generatie doorgaat ontstaan er steeds mooiere kleurenpatronen.

Het grote voorbeeld is de pauw. Uit het oogpunt van natuurlijke selectie heeft hij niets aan zijn grote waaier, er zitten zelfs grote nadelen aan, maar door seksuele selectie is die toch ontstaan. Het is een verschijnsel dat vooral bij vogels voorkomt en dat altijd om het uiterlijk van de mannetjes draait. De vrouwtjes hebben veel minder mooie staarten, kuiven en dergelijke.

*Waarom accepteren niet alle biologen het bestaan van seksuele selectie?*

De meeste tegenstanders, Richard Dawkins bijvoorbeeld, zeggen dat het langs een omweg toch een vorm van natuurlijke selectie is. Darwin zag het echt als een apart fenomeen. De vrouwtjes hebben volgens hem gevoel voor schoonheid. Daar willen velen niet aan: het waarderen van schoonheid – visueel, in muziek, in de wetenschap en op andere gebieden – is volgens hen voorbehouden aan de mens. Terwijl Darwin zei: als mensen het hebben is er een grote kans dat dat ook voor dieren geldt. Mensen zijn tenslotte ook dieren.

De auteur van het boek, Matt Ridley, heeft zelf onderzoek gedaan aan sek-



*Toon: “Zoals je ziet ben ik in diepe gedachten over de wilde ideeën in het boek van Matt Ridley.” Enkele andere aan Toons brein ontsproten gedachten hangen al tastbaar boven zijn hoofd in de vorm van vijf vertaalde delen Darwin.*

suele selectie onder korhoenders, dat kun je merken. Het boek beschrijft de historie van het concept: hoe het in de loop van de tijd is veranderd en wie daarvoor verantwoordelijk waren.

*Is dit dus het soort boeken dat je graag leest?*

Ja, fictie interesseert me meestal niet meer, ik raak gauw verveeld. Soms begin ik toch weer in iets, omdat ik telkens hoor: “Een fantastisch boek, dat moet je lezen!” Zoals *Grand Hotel Europa* van Ilja Leonard Pfeijffer, waarin ik tot de helft ben gekomen. “Wat zit ik toch te lezen?” dacht ik op den duur, ik vond het breiwerk. Van Pfeijffers laatste dikke pil *Alki biades* heb ik één hoofdstuk gelezen. “Het ligt er,” en dat kan nog wel even duren.

Vandaar dus dat ik al langer vooral nonfictie lees. En sinds ik met pensioen ben als ecooloog bij Staatsbosbeheer en ben begonnen de boeken van Darwin te vertalen, gaat die nonfictie bijna alleen nog over biologie. Het liefst in samenhang met Darwin.

*Hoe kwam je bij dat vertalen?*

Heel toevallig, doordat ik ergens Darwins boek over regenwormen tegenkwam. Ik was verrast, vroeg me af of het wel om de “echte” Darwin ging. Ik kende hem natuurlijk van zijn Evolutietheorie, maar net als veel andere biologen wist ik niet dat hij ook nog over een heel scala van andere

onderwerpen heeft geschreven. Dat boek bleek heel leuk te zijn, alleen vond ik in sommige passages het Engels lastig. Die stukjes ben ik voor mezelf gaan vertalen en zo kwam ik er uiteindelijk toe het hele boek te doen: *Humusvorming door wormen, met observaties over hun levenswijze*. Daarna ben ik verdergegaan met andere boeken van Darwin. Ik heb nu vijf vertalingen gemaakt en ben bezig met de zesde.

Ik geef ze zelf uit via mijn website [apmboeken.nl](http://apmboeken.nl). Met het eerste boek heb ik het wel bij uitgevers geprobeerd, maar die zeiden: “Leuk, maar het is een kleine nichemarkt.” Zelf iets uitgeven valt overigens best mee. Je maakt de teksten en de omslagtekst klaar en die mail je naar de drukker, die ook de opmaak doet. Het ontwerp van het omslag is nog het meeste werk.

Het blijft natuurlijk een liefhebberij. Ik heb geen financiën voor marketing, dus het bereik is beperkt. Het wormenboek was voor mijn doen een succesverhaal, mede omdat ik er in het radioprogramma Vroege vogels over mocht vertellen en de NRC erover geschreven heeft. Ik heb er ruim vijfhonderd van verkocht. Van de andere boeken heb ik honderd stuks laten drukken, en daar kan ik nog lang mee toe.

*Van boeken uitgeven terug naar boe-*

*ken lezen. Hoe zit het met je schaakboeken?*

Ik heb ruim een halve meter, maar ze staan te verstoffen. Ooit keek ik er weleens in om iets over een opening te leren of een opgave te maken, maar dat doe ik allang niet meer.

*Na jaren van bijna-inactiviteit ben je de laatste tijd wel weer regelmatig op de club te zien.*

Ja, al was het de laatste maanden wat minder. Ik heb wel het voornemen weer meer te komen. Dat het variabele speeltempo is ingevoerd was mede naar aanleiding van een opmerking van mij over de lange duur van de partijen die kan afschrikken, maar eigenlijk vind ik dat niet eens zo belangrijk. Ik wil ook best met het oude tempo spelen. Meestal heb ik toch allang verloren voor de avond om is, haha.

*Vorig jaar ben je onderscheiden vanwege je vijftigjarig lidmaatschap.*

Ja, voor vijftig jaar bij de KNSB, maar van de vereniging ben ik zelfs nog een paar jaar langer lid. Omdat ik daar binnenkwam als studerend langharig type schreven ze me namelijk niet meteen in bij de bond. Ze hadden al meer meegemaakt dat zulke types na twee of drie keer wegbleven. Dat moet twee jaar geduurd hebben, want ik ben gaan schaken door de match Spassky-Fischer in 1972. Een huisgenoot die al lid was

troonde me mee naar de club, die toen nog Utrechtse Christelijke Schaakvereniging heette.

De sfeer was wel heel anders dan nu. Het was een zeer ‘gristelijk’, serieus gezelschap, met de Bijbel onder de arm. De eerste jaren werd niet alleen de ALV met gebed geopend, maar elke speelavond. Maar ik vond het schaken leuk en er viel uitstekend met die mensen te praten, dus ik ervoer niet zo’n kloof. We speelden toen in het Bogermanhuis aan de Van Asch van Wijckskade. Een leuke locatie? Nee, een saai zaaltje. Om 8 uur kreeg je een kopje koffie en om half tien een flesje prik. Dat was het dan, want daarna taaiden de twee dames van de catering af.

Tien, vijftien jaar later was het een vrijgevochten bende, met vrijbuiters als Marcel Singelenberg, René Bontrop en Marjolein Swinkels. In het Denksportcentrum in de Kanaalstraat was het uitermate gezellig, met schaken tot half twaalf en daarna aan de bar tot 2 uur ‘s nachts. Een mooie tijd.

Van 1985 tot 1990 ben ik voorzitter geweest. In die periode is de naam van de club veranderd in UCS De Rode Loper. We moesten het ‘UCS’ nog wel in de naam laten staan, anders kregen we het er niet door. De nieuwe naam was een voorstel van Paul Wilders, de ‘broer van’. De an-

dere broer heeft in dezelfde tijd ook een paar keer meegespeeld, maar daar heb ik geen actieve herinnering aan.

Die hebben we terecht niet bij de bond ingeschreven.

## Het vijfde promoveert – een fraaie teamprestatie

*Door Geurt van de Wal.*

Onder in de kelder van de SOS, in klasse 3F, speelde dit jaar De Rode Loper 5. Met nog één potje te gaan, staat al vast: volgend jaar promoveert het vijfde naar de 2<sup>e</sup> klasse. Dat is toch lang niet slecht: de Rode Loper volgend jaar met vijf teams in de 2<sup>e</sup> klasse of hoger. Vriendelijk doch dringend verzoek aan het vierde team is wel om niet te degraderen uit de 2<sup>e</sup> klasse, dan is alles voor niks geweest.

### Zo goed als onverslaanbaar

Het seizoen van het vijfde telde tot nu toe acht potjes, waarvan we er zes wonnen. Da's ook lang niet slecht. We verloren alleen thuis tegen HSG 2 met een knullige 2,5-3,5 (vijf remises en een nul). Uit tegen aanstaand kampioen Soest 2 werd het keurig 3-3. Alle andere rondes leverden de volle winst op, waarvan twee keer met een *clean sweep*: 6-0.

### Ook 1800+ ging aan het spit

Maar liefst vier basisspelers bleven ongeslagen. Allereerst Koen, die begon op bord 5, maar als de sodemieter werd gepromoveerd naar bord 1, alwaar hij meerdere 1800-plussers aan het spit reeg en het tot een TPR van

2063 schopte. Ik mocht zelf onderin met zeven keer wit 6,5 uit 8 halen, Simon Steier deed het met zeven keer zwart (alles vrijwillig) ook uitstekend: 6 uit 8. Henk van Lonkhuyzen en Arnold konden helaas lang niet alles spelen, maar bleven keurig ongeslagen. Mathijs speelde al zijn partijen op bord 2 en kwam tot een prima plusje, met in Giensburg een fraaie zege op een 1800-plusser. Hij won daar dankzij toepassing van een wijze les, geleerd van Arend. Kom je een kwaliteit voor, wacht dan het moment af waarop je hem terug kan geven voor een gewonnen eindspel. En zo ging het.

### Winnende wissels

Dan de invallers. We hebben er – tot nu toe – maar liefst zeven nodig gehad. Marcel de Boer en Han Gulyás vielen beiden drie keer in, vochten als leeuwen – en wonnen alles. We zien dat deze succesvolle strategie – basispelers voldoende rust geven, iedereen belangrijk maken, winnende wissels – nu ook in het hedendaagse profvoetbal wordt toegepast en zijn vruchten afwerpt, zie Farioli en zijn Ajax.

## **Huldiging en rondvaart**

Tot besluit van dit fraaie seizoen speelt het vijfde op 7 mei thuis een galawedstrijd tegen Woerden 4. Mits

uiteraard eerder op die dag de rondvaart door de Utrechtse grachten met aansluitend de huldiging op het Domplein niet al te veel uitlopen, dat zou jammer zijn. Komt allen!

## Lesjes in nederigheid

*Door Thailo van Ree.*

Laatst werd ik tijdens het Rode Loper-snelschaaktoernooi volkomen terecht op m'n vingers getikt door geëerde medelid Kees Volkers. K: "Ben je nog wezen schaken in het buitenland?" T: "Euh, jazeker" K: "Waarom is er dan nog geen verslag van?" T: "Euh, ik was er aan begonnen maar weet je" . . . de rest van mijn smoes mag iedereen die dit nu leest lekker zelf invullen.

De waarheid gelooft toch niemand. Net zoals complottheorieën. Soms vraag ik me wel eens af hoeveel vrije tijd je wel niet moet hebben om een goede complottheorie te ontwerpen, eentje die plausibel genoeg is voordat je überhaupt maar kunt denken aan het evangeliseren ervan. Hebben dit soort complotdenkers geen normale hobby's zoals schaken of zo? Wacht. Schaken is geen normale hobby. Of anders gezegd, in mijn geval is het geen normale hobby meer maar een zwart gat wat tijd en geld opslokt alsof het niets is. Is dat dan een slimme vrijetijdsbesteding? Misschien niet. Maar ik kijk minder Netflix en Disney+ dan vroeger, lees minder gewone boeken en besteed minder geld aan onnodige gadgets. Vervolgens blijft er een boel tijd en geld over wat je zou kunnen besteden aan

schaakboeken lezen, schaakles volgen, schaakles geven en schaakreizen etc. Mits ik mijn eega meeneem op avontuur anders kom ik het land niet uit. Althans niet levend.

Nu had ik mezelf na mijn schaaksabatical ten doel gesteld om voor einde 2024 een ELO van 2000 te behalen. Mei vorig jaar leek dat doel nog haalbaar: na een goed seizoen in de externe competities en een fantastisch toernooi in Alicante stond ik netjes op een ELO van 1937, meer nog dan de rating die ik had toen ik er 20 jaar geleden mee ophield. Aldus trok ik in de zomer van 2024 vol goede overmoed, samen met vriendin, de schaakzou te gemoet.

### **Pula (Kroatië)**

Van 16 tot en met 24 juni deed ik mee aan het open toernooi van Pula. Het idee was dit keer om voor het eerst in een open groep mee te doen om er van te leren, maar ook om vakantie te vieren aangezien het weer zo mooi was en we (jaja, heel decadent) in het resort-hotel verbleven waarin ook de speelzaal was gehuisvest. De 1<sup>e</sup> ronde partij met wit tegen een IM was heel frustrerend. Die deed 30 zetten lang niets dan speldenprikken uitdelen waarna ik 5 zetten later moest opgeven: heel naar om langzaam dood te bloeden,

liever heb ik als ik keihard mat gezet word. Natuurlijk heb ik ook leuke partijen gespeeld. Zo kreeg ik een FM tegenover mij die geen zin had in mijn London en alleen maar onzinnige zetten aan het doen was. Helaas voor mij slaagde hij ermee in zijn opzet want eenmaal *out of book* wist ik het te snel niet meer en zag ik door de bomen het bos niet meer, achteraf bleek dat ik genoeg kansen had verkwanseld. Zonde.

Mijn toernooiresultaat was met 3,5 uit 9 ronduit slecht, vooral omdat ik gewonnen stellingen tegen 1600- en 1700-spelers niet wist te converteren wegens *anger management issues*. De laatste ronde partij was helemaal hilarisch exemplarisch voor dit probleem: ik speelde met zwart een Caro-Kann tegen een bijzonder knap 15-jarig Slowaaks meisje wat een misdadig laag uitgesneden zomerjurkje aan had. Gewaarschuwd door het uitzicht speelde ik bijzonder geconcentreerd de opening en baande ik succesvol mijn weg door een agressieve Bayonet Attack. Ik won een kwaliteit en daarna 2 pionnen en wikkelde af naar een totaal gewonnen eindspel. Toen ging het mis. Terwijl ik me steeds meer zat te ergeren aan het kind dat maar niet wilde opgeven verloor ik de grip op de partij. In tijdnood gaf ik een stuk weg en stond ik opeens kansloos een kwaliteit achter. Wat een kutspeel is het toch ook. Een

paar tellen later zat ik aan de bar met een cocktail in de hand voetbal te kijken. Beter. Gelukkig was het vakantiegedeelte van de reis een succes. We waren 14 juni al geland in Pula om vast een beetje rond te snuffelen en ik besloot om zonder al te veel theater in de nacht van 14 op 15 juni (haar verjaardag) mijn Esmée ten huwelijk te vragen.

Een paar dagen later ontmoetten we in het hotel twee knettergekke Canadezen van in de 30 die onderweg waren naar familie in Slowakije. Zij half Slowaaks en half Canadees, vertelde dat ze thuis elke dag een bad neemt in een wak van het bevroren meertje naast hun huis in Canada. Haar man vist haar dan na 5 minuten uit het wak. Ik heb de foto's gezien. Brrr! Maar goed, blijkbaar werkt die aanpak als een malle voor wat betreft metabolisme en alcohol en zo: ze wist ons mee te lokken naar een cocktailbar ergens in een bos in *the middle of nowhere* waar we nog tot laat hebben gedronken en gedanst.

Pula kun je het best te beschrijven als een kleinere versie van Rome inclusief colosseum. Het amfitheater is gebouwd tussen 27 BC en AD 68 en het enige overgebleven colosseum ter wereld waarvan alle vier de zijtorens nog intact zijn. Het is met recht het best onderhouden monument van Kroatië. Dat Pula lijkt op Rome is niet raar,



*No comment.*



*De arena van Pula.*

aangezien het gebied in de oudheid een tijdlang een provincie van het Romeinse Rijk was. Maar niet alleen qua architectuur is Pula te vergelijken met Rome. Ook qua sfeer. Vandaag de dag is Pula qua inwonersaantal de 7e stad van Kroatië. Iedereen is er super relaxt en gastvrij, het is er gemeedelijk en er is veel aandacht voor cultuur. Er bestaat een rijk uitgaansleven. De prijzen van eten en drinken zijn in Pula ongeveer tweederde van wat we in Nederland gewend zijn. Zo betaal je voor een halve liter bier zo'n 3 euro en kun je voor slechts 20-30 euro zeer goed meerdere gangen eten. Fantastische restaurants en allemaal heel betaalbaar, zelfs het pubfood is kwalitatief goed en goedkoop.

We hadden een vaste taxichauffeur tijdens onze vakantie week die ik kon appen wanneer we hem nodig hadden. Omdat hij eigen baas was kon ik een deeltje met hem sluiten voor telkens 30% korting op de meter als

ik de rit maar cash betaalde. En hij was zijn geld meer dan waard. Naast een goede chauffeur bleek hij ook een bijzonder goede reisgids te zijn en gaf gevraagd en ongevraagd veel leuke tips. Zo hebben we ook een bezoek gebracht aan biologische wijnmaker Bruno Trapan, een van de bekendste wijnmakers van Kroatië, waar we een geweldige privéproeverij hebben meegemaakt. Naast de wijnproeverij waren er nog meer geweldige ervaringen zoals een massage in een open tent op het strand. Je hoort de wind waaien en de golven op de kust kletsen. Heel ontspannend. Goedkoop ook, want het kostte de helft van wat ik in Utrecht wel eens betaal. Bizar.

Het hoogtepunt van mijn week (op mijn verlovings na dan) was een optreden van Avril Lavigne in het uitverkochte amfitheater (12.000 toeschouwers) van Pula. Wat kan ze nog steeds waanzinnig goed zingen. En ja, ik heb de meeste liedjes meegeblèrd.



*Avril Lavigne, live in Pula.*

Gewoon omdat het kon. Al met al was het erg leuk om in Pula te zijn. Ik kan het iedereen aanraden als vakantiebestemming. Met elk budget, groot of klein, is alles goed te doen. Maar doe ook gerust mee aan het schaaktoernooi, het is een goed georganiseerd geheel en gezellig om er deel van uit te maken. Volgende keer ga ik wel voor een Airbnb ergens in de stad en een huurauto i.p.v. een taxi, dat is allemaal wat betaalbaarder en dan ben je wat meer onder de mensen dan op zo'n resort.

### **Ikaria (Griekenland)**

Ikaria is een wat minder bekend Grieks eiland in de Egeïsche zee. Het eiland dankt zijn naam aan een verhaal uit de Griekse mythologie. In dat verhaal worden Icarus en zijn va-

der Daedalus door koning Minos gevangen gehouden op Kreta. Daedalus, de bedenker van het labyrint, is een handige uitvinder en om te ontsnappen bouwt hij vleugels van een houten raamwerk en in was vastgezette veren. Hij waarschuwt zijn zoon niet te hoog te vliegen omdat de was kan smelten als hij te dicht in de buurt van de zon komt. In zijn enthousiasme vliegt Icarus echter toch te hoog, verliest zijn vleugels en stort neer in zee, vlakbij het eiland wat nu Ikaria heet.

Toen ik mijn coach vertelde dat ik van 11 tot en met 18 juli aan het toernooi van Ikaros (Icarus) wilde meedoen “om ELO-punten terug te winnen” was hij in eerste instantie heel enthousiast. “Dat is het toernooi waar ik ja-



*De vleugels van Icarus.*

ren geleden mijn eerste IM-norm behaalde!”, sprak hij blij. Esmée had een Airbnb geregeld in het centrum van het Agios Kirykos, het hoofdstadje van het eiland. Volgens Google Maps bevond de speelzaal van het toernooi zich in een sporthal op zo’n 20 minuten lopen van het appartement. Zo in het begin moet je toch even ontdekken wat wel en niet handig is qua routes en voor de 1<sup>e</sup> ronde besloot ik Google Maps te gebruiken.

Helaas bleek de kortste route alleen op papier begaanbaar, want Google Maps leidde me langs allerlei vage (soms inmiddels overwoekerde) wandelpaadjes of weggetjes waar ‘opeens’ muurtjes gemetseld waren of afgesloten met een stalen hek. Of ze waren met de weg bezig en was het provisorisch afgezet. Argh! Wat nu? Telkens als ik een alternatieve route op Google Maps probeerde te lopen eindigde ik steevast in een doodlopende straat. Ondertussen scheen de zon ongenadig hard en zweette ik me kapot: er bleken verrassend veel hoogteverschillen in het terrein te zitten. 40 minuten later zat ik eindelijk klaar voor mijn eerste partij in een loeihete, zweterige sporthal zonder airco. De weg terug ‘s avonds was nog veel spannender want wegverlichting hadden ze niet van gehoord op het eiland. Liep ik daar in het pikkedonker met het zaklampje van mijn bijna lege mobiel (vergeten op te laden,

oei) en Google Maps. Helaas leidde het onding me langs een kruipdoorsluispaadje vol met gestekelde struiken en letterlijk bijna de afgrond in. Tip van de dag: gebruik nooit meer Google maps in ‘natuurgebied’ maar check de route van te voren met een ouderwetse plattegrond. Of vraag de weg. Na het schaaktoernooi was er gelukkig nog even tijd voor een roadtripje en prachtige strandjes.

De roadtrip was onverwacht spannend en niet alleen omdat we slechts een Fiat 500 reden en Esmée een interessante route had uitgekozen. Voor de niet-kenner: een Fiat 500 is een klein koekblik met 4 wielen, eigenlijk alleen maar geschikt voor korte ritjes op verharde buitenwegen en boodschappen doen in een willekeurig dorp. Nu zijn ze in Griekenland super pragmatisch: als de overheid geld heeft leggen ze wegen aan maar wanneer het geld plotseling opraakt stoppen de bouwvakkers meteen met werken en gaan later pas weer aan de slag wanneer er weer geld is. In Nederland zijn we dat soort zaken totaal niet gewend dus enige verbazing was er wel toen ik lekker aan het cruisen was op een soort bochtige bergweg toen opeens de weg ‘ophield’ en overging in onverharde zandwegen en stukken grond vol met (grote!) keien. Erg spannend, want je wilt natuurlijk niet op zo’n eiland een halve dag moeten wachten op een Griekse Wegen-



*Mijn 'looproute'.*



*Heerlijke strandjes.*

wacht die zo familie van *Tow Mater* uit *Cars* had kunnen zijn... Gelukkig was er tijdens de trip genoeg te zien en was het uitzicht fantastisch, dat maakte veel goed.

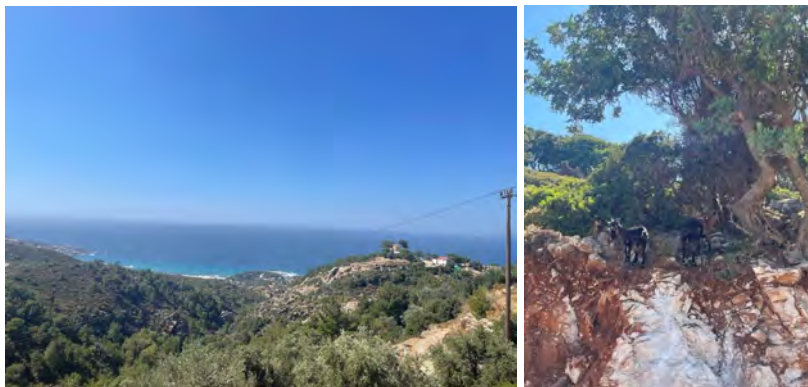


*Traditioneel feesten.*

Op onze laatste avond was er in een nabij gelegen dorp een groot Grieks dorpsfeest als onderdeel van het Panigiri festival, een honderden jaren oude traditie waarin op verschillende Griekse eilanden tijdens de zomermaanden verschillende feesten worden gevierd ter ere van bijvoorbeeld Griekse heiligen. Niemand ontkwam er aan om op traditionele livemuziek

de Sirtaki te dansen en aan de lange tafels mee te eten. Hoort er gewoon bij. Maar al met al een aanrader als je het nog nooit hebt meegemaakt: voor een paar tientjes krijg je eten en drinken waar je de hele avond mee toe kunt. Super gezellig.

19 juli vlogen we via Athene terug naar Amsterdam. Althans, dat was de bedoeling. Helaas werd die avond het bedrijf *Crowdstrike* getroffen door een wereldwijde computerstoring, wat invloed had op alle verkeersleidingsystemen van zo'n beetje alle grote luchtvaartmaatschappijen. Onze vlucht van Ikaria naar Athene liep uren vertraging op en uiteraard misten we hierdoor onze aansluiting naar Amsterdam. Samen met honderden andere gestrande reizigers begon de zoektocht naar alternatieve vluchten en accommodaties. Een paar uur en een maaltijd later besloten we van de nood maar een deugd te maken en er een dagje Athene aan vast te knopen omdat het enige andere alternatief een nachtvlucht was om een uur of 4 AM. Dat zag ik niet zitten omdat ik uit ervaring weet dat 's nachts reizen me flink wat extra jetlag oplevert. Het leed was alleen nog niet geleden. Het bleek dat de taxichauffeurs snel lucht hadden gekregen van de computerstoring op het vliegveld (door de enorme, aanblijvende toeloop op de taxistandplaats) en snel bedacht hadden dat ze hun machts-



*Het uitzicht.*

positie best konden misbruiken qua ritprijzen. De verhitte discussie die volgde na een bewogen taxirit van het vliegveld naar ons appartement heb ik dan ook niet kunnen winnen van de taxichauffeur, ondanks dat ik volledig in mijn recht stond met de taximeter als bewijs. Genaaid door een taxichauffeur, tja, voor alles is een eerste keer. Moe van de dag en al vloekend betaalde ik dubbel tarief, waar is mijn bed?! De volgende dag zou het in Athene tenminste 35 graden Celsius worden. En ja hoor, die partner van mij wilde per sé in de volle zon naar de Akropolis. Niet gezond of verstandig, maar wel een super cool 360° uitzicht.

Toen ik even niet keek had ze geregeld om met de invalidenlift omhoog te mogen en met het golfkarretje

naar beneden te rijden na de bezichtiging. “Want ik heb net een operatie gehad aan mijn enkel”, vertelde ze aan het personeel, zielig haar lidteken showend.

‘s Avonds sloten we de dag af bij een memorabel liveoptreden in de buitenwijk Gazi. Het bleek dat we heel toevallig bij het sluitingsfeest van de Afrikaanse jazzbar aanwezig waren, een gelegenheid die later dat jaar tegen de vlakte zou gaan vanwege alternatieve bestemmingsplannen. De jazzband van dienst besloot op mijn verzoek af te sluiten met het beroemde nummer St. Thomas van saxofonist Sonny Rollins. Weergaloze afsluiting van een bewogen week. De volgende dag vertrok ons vliegtuig op tijd naar naar Schiphol. *All is well.*

Met overwegend veel plezier kijk ik



*Bij de Akropolis.*

terug op ons Griekse avontuur. Er was fantastische moussaka, je had de bekende gehaktballetjes in tomatensaus, super mals lamsvlees en verse vis uit de zee. Teveel om op te noemen. Eten en tapbier was er goedkoop, maar de cocktails kon je beter bestellen tijdens een of ander Happy Hour. Ikaria is een behoorlijk ongerept eiland en niet aangetast door massatoerisme, zeker vergeleken bij de bekendere trekpleisters zoals Mykonos of Samos. Overigens is het eiland Samos vanaf Ikaria maar 1 tot 3 uur varen, dus voor vakantiegangers die rust zoeken op Ikaria en af en toe een feestje willen vieren op Samos: dat is goed te doen. Kortom, Ikaria is een geweldige plek om vakantie te vieren, zeker als je een wandelaar of fietser bent. Het is alleen niet geschikt voor de fanatieke schaker, tenzij je een liefhebber bent van gezellig/rommelig/kneuterig.

## Epiloog

Net als in Kroatië scoorde ik in Griekenland slechts 3,5 uit 9, dat gecombineerd met mijn eerdere slechte resultaten in Nederland in de eerste helft van 2024 me in totaal meer dan 130 ELO-punten zou gaan kosten. Ik dacht ‘wel even’ punten te kunnen pakken in het buitenland en achteraf gezien heb ik hier de plank (wat zeg ik, een hele steiger) enorm misgesla-

gen. Er bestaan namelijk geen makkelijke partijen meer, voor niets en niemand niet! Met zo’n instelling naar Ikaria gaan om te schaken was de goden verzoeken. Wat bleek, God straft nog steeds onmiddellijk. Niet raar ook als je tijdens het schaken uitzicht hebt op de vleugels van de inmiddels lang geleden verzopen Icarus. Een epische denkfout. Thuis kreeg ik ongenadig op mijn lazer van The Butcher tijdens het nabespreken en analyseren van mijn overzeese partijen, vooral voor mijn overmoed en arrogantie. Zijn advies: als je je instelt op snelle winst levert dat meestal lange partijen op, die niet altijd het verwachte resultaat opleveren. Stel je je daarentegen in op een lange zit, dan levert het je vaak onverwacht snel de winst op. Ik had duidelijk te weinig respect getoond voor mijn underrated tegenstanders. Irriteer je niet aan kinderen en overige vaak underrated spelers, het hoort er gewoon bij. Speel de stelling en niet tegen de persoon (of jezelf). “Ach”, zei Esmée, “zie het maar als lesjes in nederigheid” waarna ze toch echt even moest wegduiken voor een vliegende pantoffel.

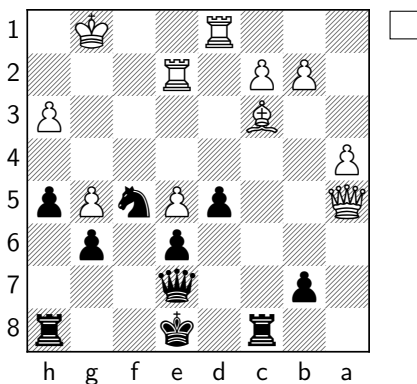
*Never play for the win, never play for the draw, just play chess!*

– Alexander Khalifman, wereldkampioen schaken in 1999.

## The first time ever...

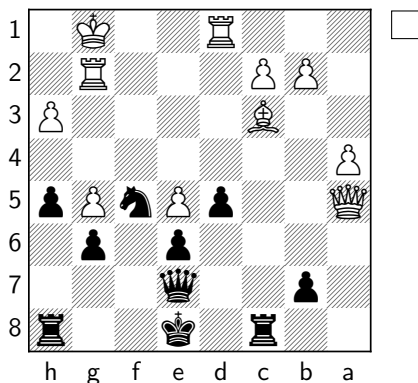
Door Jos Heesen.

Nee, dit gaat niet over de wereldhit van de onlangs overleden Roberta Flack, maar over iets dat me voor het eerst overkwam in de externe wedstrijd tegen VSV. Ik speelde op het 3<sup>e</sup> bord tegen Glory, een van de “VSV Hooligans” zoals ze zich noemden. In een Franse partij kwam ik met zwart steeds verder onder druk te staan, en we bereikten deze stelling:



Ik had zojuist  $28...♔e7$  gespeeld, in de hoop wat tegengas te kunnen geven op de koningsvleugel. Het was ook het moment voor een sanitaire stop. Terug bij het bord was mijn tegenstander er niet en zijn klok liep. Maar had hij nu wel of niet een zet gespeeld? “Ach natuurlijk, hij heeft op  $a5$  mijn pion geslagen, maar die

krijg ik terug op  $g5!$ ” flitste het door mij heen. En zonder verder nadenken speelde ik  $29...♖g5$ . Terug aan het bord verzonk mijn tegenstander in diep gepeins en speelde uiteindelijk  $30.♙g2...$  En hier moet iemand met verstand van zaken bij de ‘live’-borden hebben ingegrepen, want die borden kunnen niet uit de voeten met een speler die twee zetten achter elkaar doet! De simpelste oplossing was mijn en zijn zet om te draaien, zodat de volgers op het internet zwart in deze stelling



het idiote  $29...♖g5$  zagen spelen. Wit deed vrolijk mee met die waanzin door  $30.♙h2...$  te spelen! Aan het bord hadden we beiden niet in de gaten dat zwart (ik dus) twee zetten achter elkaar had gespeeld. En dat is dus die “first time ever”. Niet al-

leen verbaas ik me over het feit dat ik het, op het moment zelf, niet in de gaten had, maar mijn tegenstander evenmin. En dat stelt me gerust. Mijn tegenstander zal zo'n 45 jaar jonger geweest zijn, dus ik hoef

deze dommigheid niet aan mijn gevorderde leeftijd te wijten. Die twee zetten achter elkaar hebben me overigens niet geholpen: 15 zetten later liep ik in een matnet.



## Jeugdtalentontwikkeling dankzij de Rode Loper

*Door Peter Das.*

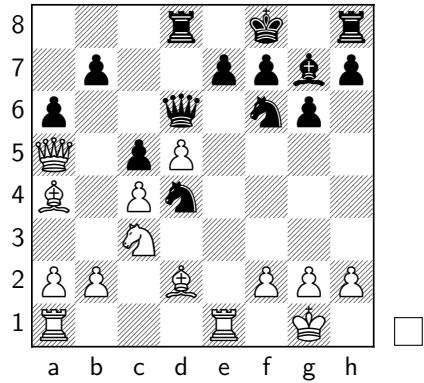
Van de ruim 400 schaakverenigingen die bij de KNSB zijn ingeschreven, hoort de Rode Loper bij de minderheid die geen eigen jeugdafdeling heeft. Toch draagt onze vereniging bij aan de ontwikkeling van jong schaaktalent in Nederland. Allereerst is er natuurlijk de onvermoeibare, jarenlange inzet van onze voorzitter Henk voor het jeugdschaak bij de SGS. Grand Prix toernooien, Pupillenda-

gen, Persoonlijke Jeugd Kampioenschappen, Jeugd Clubteam Kampioenschappen, je kunt geen stap in de wereld van het Stichts Gooise jeugdschaak zetten of je komt met het organisatietalent van Henk in aanraking. Maar dat is niet het enige. Een aantal andere leden van de Rode Loper draagt, zonder het te weten, ook zijn steentje bij. Hoe dan, zult u zich afvragen. Wel, door partijen te spelen en vooral door combinaties op het

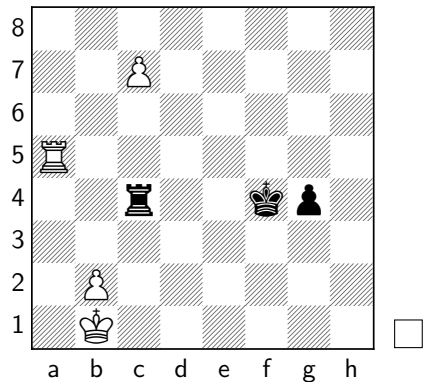
bord te brengen.

Sinds ongeveer anderhalf jaar geef ik als vrijwilliger schaakles op de Amersfoortse basisschool waar mijn drie dochters naartoe gaan. Elke vrijdagochtend is er van 8:30 tot 9:15 tijd en ruimte beschikbaar om twee groepen van tien leerlingen kennis bij te brengen over de edele denksport. De ene week is het de beurt aan een groep beginners, de andere week aan een tiental gevorderden. Onderwerpen als aanvallen, verdedigen, matpatronen, matvoeringen, penningen, activiteit van stukken worden uitgebreid behandeld. Een deel van de lesstof die ik daarbij gebruik, komt van de befaamde *Stappenmethode* van Brunia en Van Wijgerden, maar een minstens net zo groot deel komt van... juist, van jullie, leden van de Rode Loper.

Bij de voorbereiding van de lessen bleek de database met alle combinaties die in de rubriek Rode Lopers Combineren hebben gestaan, een rijke bron van instructie- en verwerkingsmateriaal. Zo is de volgende stelling uit de partij *Hoogakker – Vermeulen* (2014) een uitstekend voorbeeld om het begrip afleiding (of weglokking of deflectie) uit te leggen.



De oplossing wordt door de meeste leerlingen niet gevonden, maar als ik de zet  $1.\text{♙f4!}$  laat zien, kun je de groeiende bewondering voor het schaken van de gezichten aflezen. En bij de uitleg van datzelfde thema spreekt ook het sleutelmoment uit de partij *Dissel – Michaud*, gespeeld in oktober 2012, enorm tot de verbeelding.

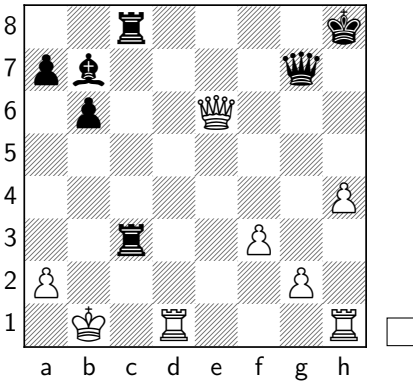


De oplossing  $1.\text{♜a4!}$  stuit eerst op ongelooft, maar al snel komt het besef



*Het thema schaakmat wordt besproken met links op het scherm een fragment uit de partij Almer Toby – Hein Hoekstra (2023) en rechts een stelling uit Jos Heesen – Geurt van de Wal (2016).*

binnen dat de *c*-pion niet meer van promotie af te houden is. Een ander voorbeeld, uit een partij van recenter datum, is een goede illustratie bij het thema dubbele aanval (*Ezeoke – De Winter, 2024*):



Na een seconde of 10 naar het scherm staren, gaat er enthousiast een aantal vingers de lucht in: “De toren naar voren zetten, op dezelfde rij als de

loper en de dame!”, waarna ik met complimenten bevestig dat  $1.\text{♖}d7$  het juiste antwoord is.

Veel kinderen pikken het vlug op en boeken snel vooruitgang. Tot nu toe zat er één bij die echt een opvallend talent liet zien. Helaas heb ik hem niet kunnen overhalen om lid te worden van een schaakclub. De concurrentie van andere bezigheden, zoals muziek en vooral voetbal, is groot op die leeftijd. Het jammere is ook dat je ze uit het oog verliest als ze na groep 8 van school af gaan, maar hopelijk heb ik, met input van jullie, een klein schaakzaadje kunnen planten dat ooit eens tot bloei zal komen. Of misschien gaat dat nog gebeuren bij een van de nieuwe lichten van de komende jaren. Aan instructiemateriaal heb ik dankzij De Rode Loper in elk geval geen gebrek.

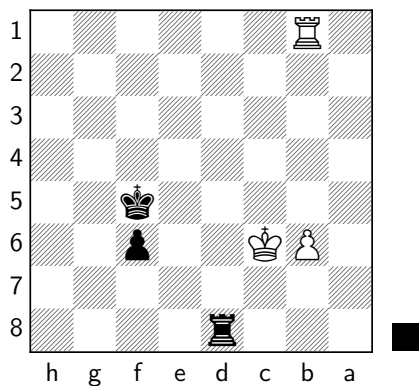
# Eindspelrubriek

## Aflevering 9 - Toreneindspelen II

Door Roel de Lange.

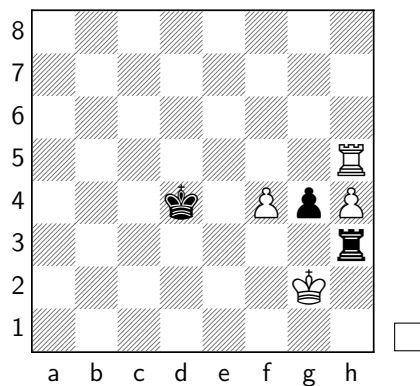
### Stelling I

Zwart aan zet. Kan hij dit nog remise houden?



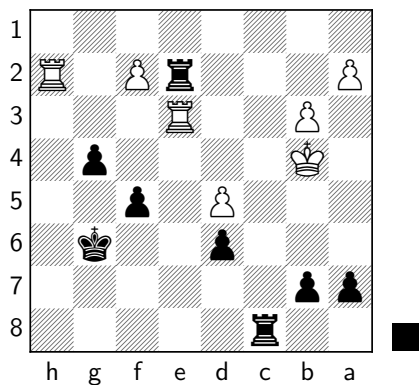
### Stelling II

Wit aan zet.



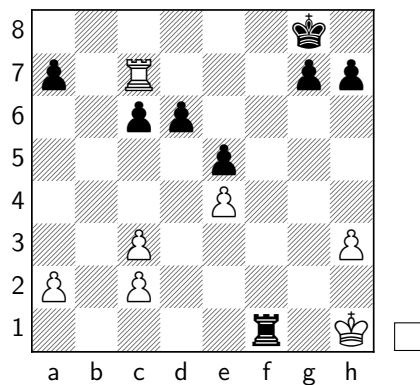
### Stelling III

Zwart aan zet.



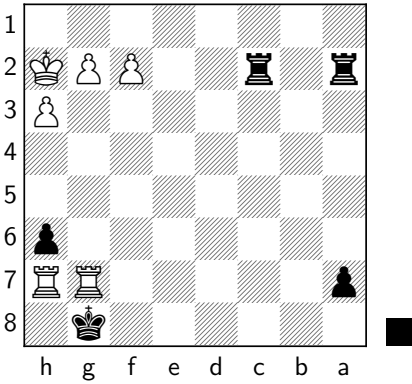
### Stelling IV

Wit aan zet.



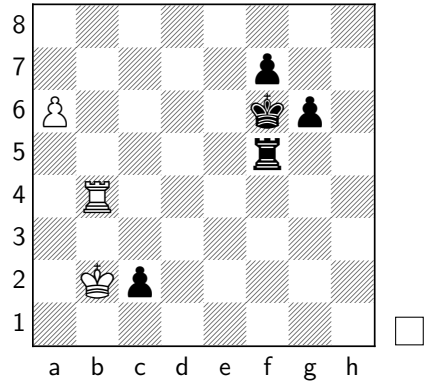
**Stelling V**

Zwart aan zet. In deze stelling werd de partij remise gegeven, maar is dat terecht?



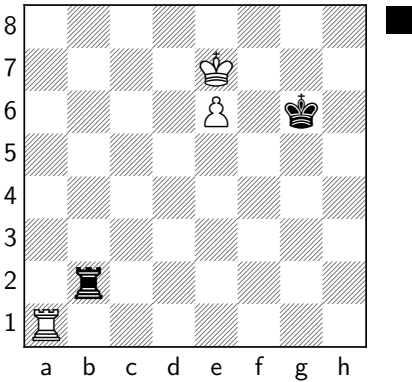
**Stelling VI**

Wit aan zet.



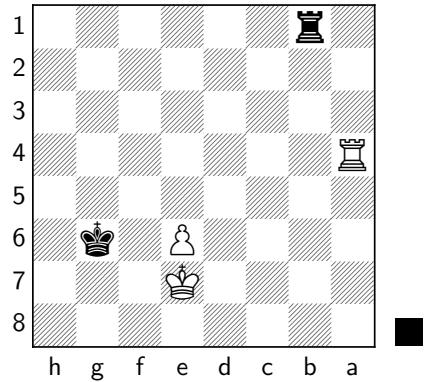
**Stelling VII**

Zwart aan zet. Wit wint.



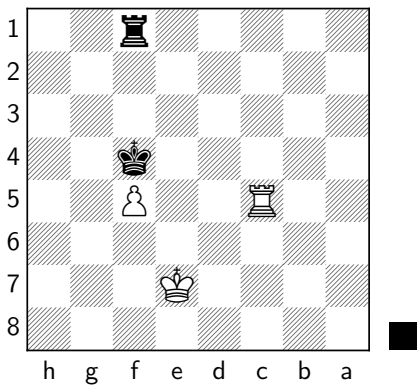
**Stelling VIII**

Zwart aan zet. Remise.



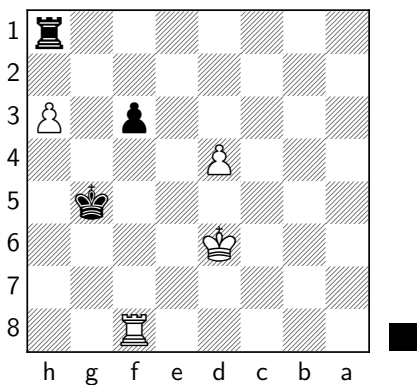
### Stelling IX

Zwart aan zet.



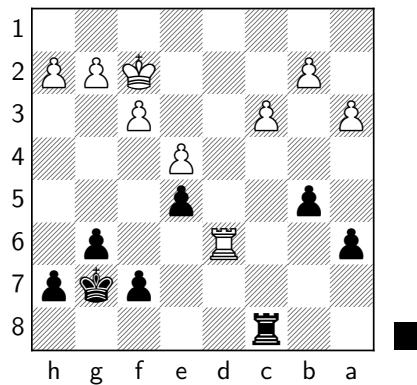
### Stelling XI

Zwart aan zet. Is dit remise te houden?



### Stelling X

Zwart aan zet.



Oplossingen op p. 61.

# Verslag Sitges

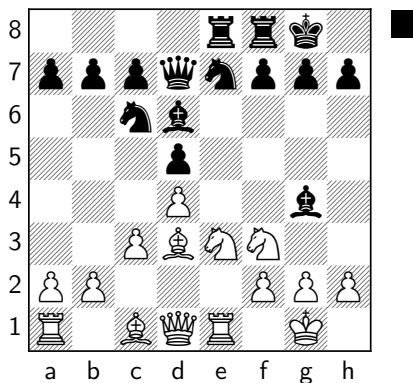
## Deel 2

Door X

### Maandag 16 december

De laatste dag voor de rustdag, en een uitgelezen mogelijkheid om op 50% te komen. Helaas, ik kon een (zeer) goede stelling niet tot winst voeren, en laf als ik ben bood ik dan maar remise aan. Dat was niet nodig geweest.

Wit  
 Zwart



Sunway Chess Festival 2024 (5), 16 december 2024.

### 1. e4 e6

Weer dat vermaledijde Frans... Kennen ze hier niets anders?

2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. ♔d3 ♘c6  
 5. ♘f3 ♙d6 6. O-O ♘ge7 7. ♚e1  
 ♙g4 8. c3 ♗d7 9. ♘bd2 O-O  
 10. ♘f1 ♚ae8 11. ♘e3

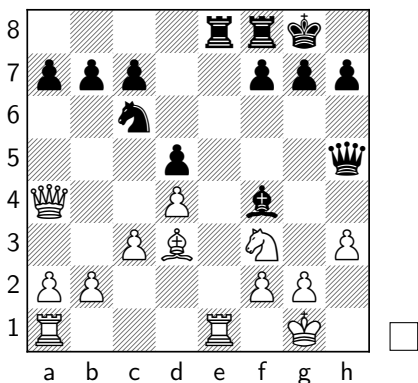
11... ♘g6 (11... ♙h5 12. ♘e5  
 ♙x e5 13. ♗xh5 (13. ♙xh7+ ♙xh7  
 14. ♗xh5+ ♙g8 15. dxe5 ♘g6 houdt  
 de pion niet) 13... g6 14. ♗d1 ♙g7

12. ♘xg4 ♗xg4 13. h3 ♗h5  
 14. ♙d2 ♘f4 15. ♙xf4 ♙xf4  
 16. ♗b3 ♘d8 (16... ♘a5 17. ♗b5  
 ♚xe1+ 18. ♚xe1 b6)

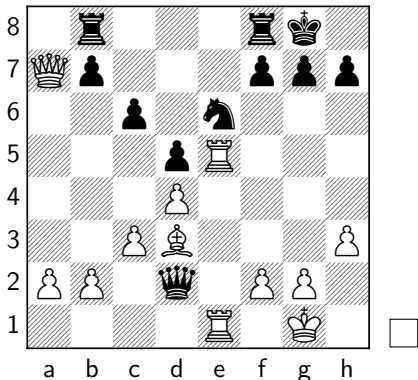
### 17. ♗a4

Ik zag dat eerst ♚xe8 een pion wint, maar ik wilde de controle over de e-lijn niet kwijt. Achteraf was dit wel zo eenvoudig geweest. 17. ♚xe8 ♚xe8 18. ♗a4 c6 19. ♗xa7.

### 17... ♘c6



18. ♖b5 (18. ♖xe8 ♖xe8 19. ♗a6!  
Ai, gemist.) ♜b8 19. ♜e2 ♘d8  
20. ♘e5 c6 21. ♖a5 ♗xe5  
22. ♖xe5 ♖h6 23. ♖xa7 ♘e6  
24. ♜ae1 ♖d2



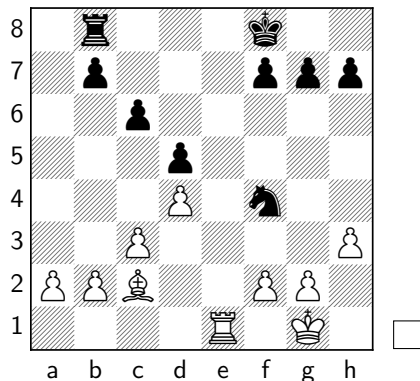
Een vervelende zet die ik niet gezien had.

25. ♜5e3 ♘f4?

25... ♖xb2 was de weg te gaan  
26. ♖b1 ♖d2 en nu doorschaken.

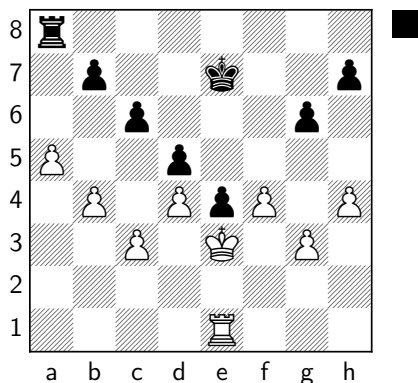
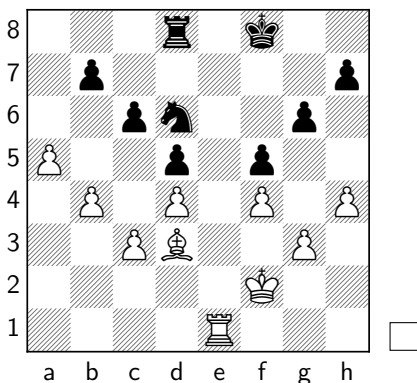
Vooral niet: 27. ♜xb7? ♜a8

26. ♖xb8 ♖xe1+ 27. ♜xe1 ♖xb8  
28. ♗c2 ♘f8



En dan nu de vraag: hoe win je zo-  
iets? Fritz geeft aan +2, dus dat  
zou ik toch moeten kunnen. De lo-  
per kijkt naar beide kanten, dus een aan-  
val op twee fronten dacht ik. Eerst wil  
ik het paard weg hebben, maar direct  
g<sup>3</sup> gaat nog niet, dus eerst:

29. h4 g6 30. g3 ♘e6 31. f4 ♘g7  
32. ♘f2 (om g<sup>3</sup> vast te dekken.) f6  
33. ♗d3 ♜d8 34. a4 f5 35. b4 ♘e8  
36. a5 ♘d6



Ik kan ♖e4 niet verhinderen, maar had bedacht dat het niet erg was om dan te ruilen op e4. Zwart krijgt dan weliswaar een vrijpion, maar er komt voor mij dan een rij open om met mijn toren op te opereren. Fritz geeft me gelijk.

**37. ♖a1** (maar ik had moeten gaan voor: 37.g4 f×g4 (37...♗e4+ 38.♙×e4 f×e4) 38.♙g3 ♗f7 39.♙×g4) ♚a8 **38. ♜c1** ♗e7 **39. ♜e1+** ♗e4+ **40. ♙×e4** f×e4 **41. ♗e3**

En met als slap excuus de tijd bood ik hier remise aan, wat hij graag aan- nam.

1/2 : 1/2

Feit blijft dat ik nog wel een hoop te leren heb, ik sta nog steeds bijna plus 2, maar ik heb geen enkel idee wat ik moet doen om te winnen.

Een leuk variantje dat Fritz geeft is:

**41... ♗e6** **42. ♜c1** h5 **43. c4** ♗d6 **44. cxd5** cxd5 **45. ♜c5** b6 **46. axb6** ♚b8 **47. b5** ♚×b6 **48. ♗f2** ♗e6 **49. ♜c6+** ♚×c6 **50. bxc6** ♗d6 **51. g4** hxg4 **52. f5** gx f5 **53. h5**

Dinsdag was een rustdag voor beide groepen. We hadden dan ook de gelegenheid aangegrepen om het klooster van Montserrat te bezoeken. Mocht je ooit in de gelegenheid zijn, dit is zeker een aanrader.

### Woensdag 18 december

Terwijl De Rode Loper opging voor het Kersttoernooi speelde ik tegen Didac, een inboorling met 1622. Speel ik niet goed tot nu toe, hij bakt er helemaal niets van. Hij had verschillende mogelijkheden om winnend voort te zetten, maar geeft uiteindelijk een stuk weg.

□ Wit  
■ Zwart

Sunway Chess Festival 2024 (6), 18 december 2024.

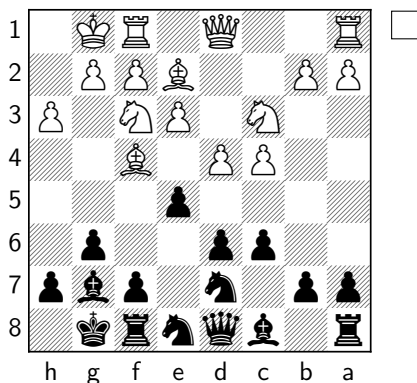
1. d4 ♘f6 2. ♙f4 c6 3. c4

Ik had opgezocht dat hij meestal London speelt. Juist tegen mij besluit hij wat anders te doen.

3... g6 4. ♘f3 ♙g7 5. e3 O-O  
6. ♙e2 d6 7. h3 ♘bd7 8. ♘c3 ♘e8

Ik besluit er een Konings-Indische draai aan te geven, maar dat is geen goed idee.

9. O-O e5?



Dit kan natuurlijk helemaal niet, een blunder.

10. dx e5 dx e5 11. ♙g3? (11. ♘×e5 ♙×e5 12. ♙×e5 ♘×e5 13. ♖×d8)

Ik wil het bevrijdende f5 spelen, maar nog steeds dreigt ♘×e5 of ♙×e5. Dit kan alleen als ik de dame dek, of haar uit de penning haal. Dat laatste is het beste, dus ik kies het eerste.

11... ♘c7 12. ♖c2 f5 13. ♗ad1 ♖e8 14. b4 ♘e6 15. ♙h2

Om na f4 niet op e3 te laten slaan. Of dat erg is?

15... e4 16. ♘d4 ♘×d4

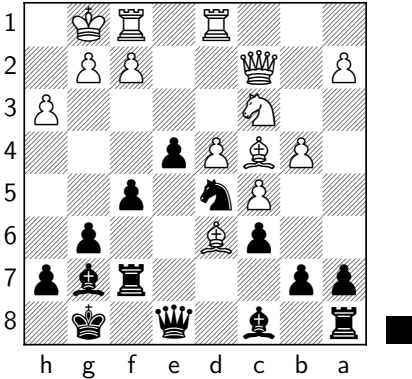
Hij antwoordde hier met het onmogelijke ♙e2×d4. Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen hem met de loper te laten zetten..

17. exd4 ♘b6 18. ♙d6

Totaal niet naar gekeken. Wit krijgt

een bijzonder irritante loper.

18... ♖f7 19. c5 ♘d5 20. ♙c4



20... ♘b4

Een fout. Beter was: 20... ♙e6  
 21. ♖b3 ♘c3 22. ♙e6 ♘e2+  
 23. ♗h1 ♘d4 24. ♙xf7+ ♖xf7  
 25. ♖xf7+ ♗xf7

Maar hij gaat er in mee, en speelt

21. ♙xf7+? (21. ♖b3 ♘d5 22. ♘d5  
 cxd5 23. ♙xd5 en de problemen blij-  
 ven.)

21... ♖xf7 22. ♖b3 ♘d3  
 23. ♖xf7+ ♗xf7

Fritz geeft een plusje voor zwart, hoe-  
 wel ik een kwaliteit achter sta. Mijn  
 tegenstander maakt hier een mega-  
 plus van en speelt

24. f4?? ♙xd4+ 0:1

### Donderdag 19 december

Buiten het toernooi om wordt door de organisatie erg veel georganiseerd. Bijna iedere dag is er wel een grootmeester die het een of ander behandelt, er zijn padel en tafeltennistoernooien, en uiteraard ook het obligate snel- en rapidschaak ontbreekt niet.

Ook zijn er verschillende workshops, de een interessanter dan de andere. Zo hebben we het maken van kerstdecoraties achterwege gelaten, maar vandaag is het maken van ceviche en steak tartare en dat heeft wel onze aandacht. Al was het maar omdat we na afloop alles mochten opeten.



Met volle buik mocht ik vervolgens aantreden tegen een Australier.

□ Wit  
 ■ Zwart

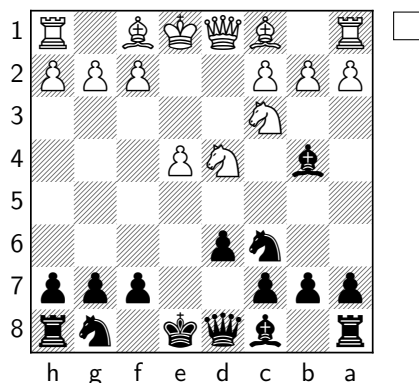
Sunway Chess Festival 2024 (7), 19 december 2024.

### 1. e4 e5

Ik had gezien dat hij Schots speelde, daar wil ik wel voor afwijken van mijn

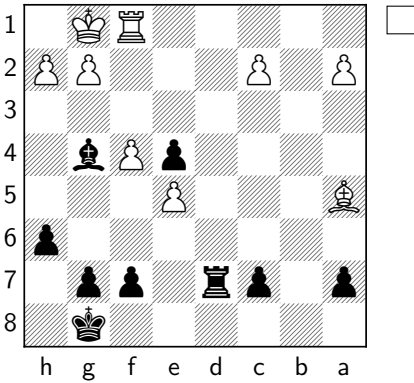
Leeuw.

2. ♖f3 ♜c6 3. d4 exd4 4. ♖xd4  
 ♙b4+ 5. ♜c3 d6?

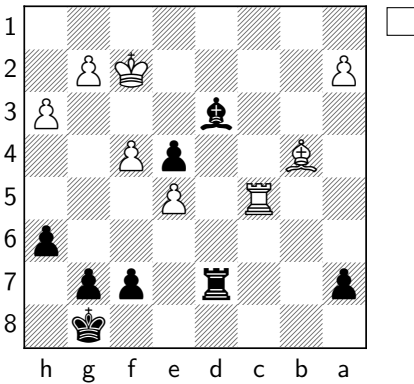


Een klein vraagtekentje. De volgende afruil is zowat verplicht en raak ik mijn mooie loper kwijt. (5... ♖f6 6. ♜xc6 bxc6 7. ♙d3.)

6. ♜xc6 ♙xc3+ (6... bxc6? 7. ♗d4)  
 7. bxc3 bxc6 8. ♙d3 h6 9. O-O  
 ♖f6 10. f4 O-O 11. e5 ♜d5  
 12. c4 ♜b4 13. ♙e4 d5 14. cxd5  
 cxd5 15. ♙a3 dxe4 16. ♙xb4 ♜e8  
 17. ♗xd8 ♜xd8 18. ♜ad1 ♙g4  
 (18... ♙a6 19. ♜xd8+ ♜xd8 20. ♜e1  
 e3) 19. ♜xd8+ ♜xd8 20. ♙a5 ♜d7  
 (20... e3 had een miniem plusje op-  
 geleverd voor me. 21. ♙xc7 ♜c8  
 22. ♙d6 ♜xc2)



21. h3 ♗d1 22. ♖f2 c5 23. ♜e1  
 (hopend op 23.c3 ♜d2+ en op al-  
 les e3, behalve op 24. ♖e3 ♜e2#)  
 ♗xc2 24. ♜c1 ♗d3 25. ♜xc5 ♖f8  
 26. ♗b4 ♖g8



En weer terug. Niet gezien dat  
 26... ♖e8 27. ♜c8+ ♜d8 28. ♜xd8+  
 ♖xd8 29. ♗f8.

27. a3 ♖h7 28. ♗a5 a6 29. ♜c7  
 ♜xc7 30. ♗xc7 ♖g6 1/2 : 1/2

**Vrijdag 20 december**

Ik mag aantreden tegen een Indiër.  
 Qua looks is het zo'n echte Bollywood  
 acteur, compleet met vetkuif en spie-  
 gelende zonnebril.

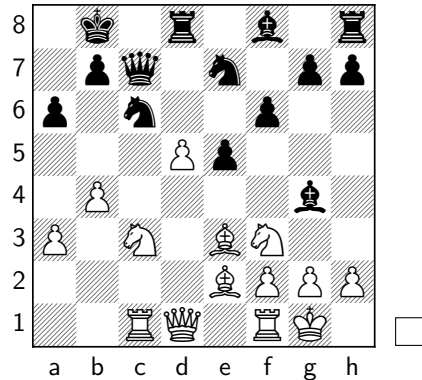
☐ Wit  
 ■ Zwart

Sunway Chess Festival 2024 (8), 20  
 december 2024.

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. c3 d5  
 4. exd5 ♜xd5 5. d4 ♗g4 6. ♗e2  
 cxd4 7. cxd4 O-O-O

Vergroot de druk op d4, maar de ko-  
 ning staat natuurlijk niet goed.

8. ♘c3 ♜a5 9. ♗e3 f6 10. O-O  
 ♖b8 11. a3 e5 12. b4 ♜c7 13. d5  
 a6 14. ♜c1 (14.b5 ♘a5 15. ♜a4  
 ♗xf3 16. ♗xf3 ♜d6 17. bxa6 ♜xa6)  
 ♘ge7



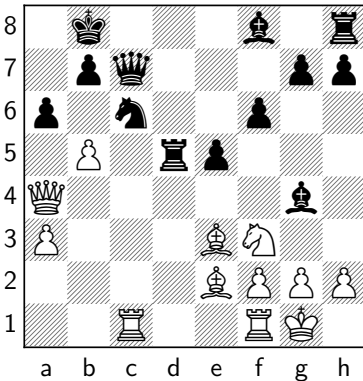
15. ♜a4

b5 was hier een ijzersterke zet. Die

was ik eerlijk gezegd ook van plan, maar kreeg niet alles doorgerekend na  $\text{♞d4}$ , al dan niet voorafgegaan door  $\text{♜xf3}$ . Dat ik daar niet bang voor had hoeven zijn bewijst bijvoorbeeld de volgende variant,

15. b5  $\text{♜xf3}$  16.  $\text{♜xf3}$   $\text{♞d4}$  17.  $\text{♞a4}$   
 $\text{♞xf3+}$  18.  $\text{♞xf3}$   $\text{♞d7}$  19.  $\text{♜b6}$   
 $\text{♞c8}$  20. d6  $\text{♞xc1}$  21.  $\text{♞xc1}$   $\text{♞xb5}$   
 22.  $\text{♜c7+}$   $\text{♞a7}$  23.  $\text{♞e3+}$  b6  
 24.  $\text{♜xb6+}$   $\text{♞a8}$  25.  $\text{♞e4+}$   $\text{♞d5}$   
 26.  $\text{♞c8+}$   $\text{♞b7}$  27.  $\text{♞c7+}$   $\text{♞a8}$   
 28.  $\text{♜a7}$   $\text{♜xd6}$  29.  $\text{♞xd5+}$   $\text{♞xd5}$   
 30.  $\text{♞b6\#}$

15...  $\text{♞xd5}$  16.  $\text{♞xd5}$   $\text{♞xd5}$  17. b5



17... axb5

Mist die altijd lastige horizontale werking van de dame. 17...  $\text{♜xf3}$   
 18.  $\text{♜xf3}$   $\text{♞xb5}$  19.  $\text{♜xc6}$  bxc6  
 20.  $\text{♞xa6}$  was iets beter geweest.

18.  $\text{♞xg4}$   $\text{♜xa3}$  19.  $\text{♞a1}$  b4  
 20.  $\text{♜c1}$

Meh... niet de beste. Hoewel wit hier weinig fout kan doen kan hij gewoon ruilen en de d-lijn pakken.

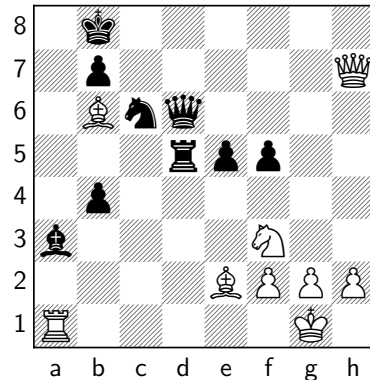
20...  $\text{♞a5}$  21.  $\text{♞d1}$   $\text{♞d8}$  22.  $\text{♞xd8+}$   
 $\text{♞xd8}$  23.  $\text{♞c4}$

23.  $\text{♞xg7?}$  Laat de dame binnen op d2: 23...  $\text{♜xc1}$  24.  $\text{♞xc1}$  e4.

23...  $\text{♞d6}$  (23...  $\text{♜xc1}$  24.  $\text{♞xc1}$   
 $\text{♞d5}$ ) 24.  $\text{♜e3}$  f5 25.  $\text{♞g8+}$   $\text{♞c7}$   
 26.  $\text{♞xg7+}$

$\text{♞d1}$  was veel beter, maar ik ben een hebberd.

26...  $\text{♞b8}$  27.  $\text{♞g8+}$   $\text{♞c7}$   
 28.  $\text{♞xh7+}$   $\text{♞b8}$  29.  $\text{♜b6}$   $\text{♞d5}$



30.  $\text{♞h8+}$

30.  $\text{♜c4}$ , ook deze was weer beter geweest, er is geen mat achter de paaltjes. 30...  $\text{♞d1+}$  31.  $\text{♞xd1}$   $\text{♞xd1+}$   
 32.  $\text{♜f1}$

30...  $\text{♞d8}$  31.  $\text{♜xd8}$   $\text{♞xd8}$   
 32.  $\text{♞xd8+}$   $\text{♞xd8}$  33.  $\text{♞d1}$

(33. ♖xe5 ♜e8 (33... ♗b2 34. ♜a5) 34. f4 ♗b2 35. ♜b1) ♜e8 34. ♗c4 ♖c7 35. h4 ♖c6 36. ♜d5 ♗b2 37. ♗e1 ♜e7 38. g3 ♗c3 39. ♗c2 f4 40. ♖g2 f×g3 41. f×g3 e4 42. ♗e3 ♗e1 43. h5 ♜g7 44. g4 ♜g8 45. ♜d1

En hij speelde nog lang door. De rest zonder commentaar.

45... ♜a8 46. ♜×e1 ♜a3 47. ♗d5+ ♖c5 48. ♜c1+ ♖d6 49. ♗c4+ ♖×d5 50. ♗×a3 b×a3 51. ♜a1 b5 52. ♜×a3 b4 53. ♜b3 ♖c4 54. ♜b1 ♖c3 55. ♖f2 1:0

**Zaterdag 21 december**

Het enige dat ik over deze dag kwijt wil is dat ik tegen een negenjarig Spaans jochie speelde.

**Zondag 22 december**

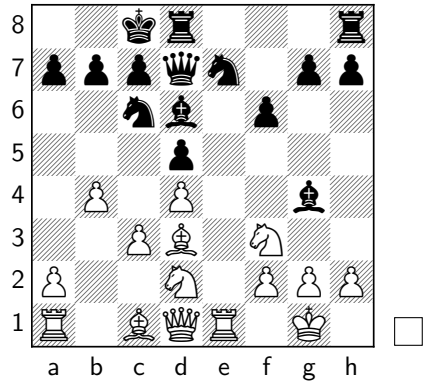
- ☐ Peter Hoogakker (1875)
- Henry Liu (1699)

Sunway Chess Festival 2024 (10), 22 december 2024.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5

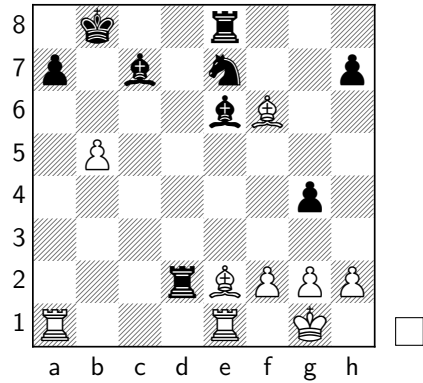
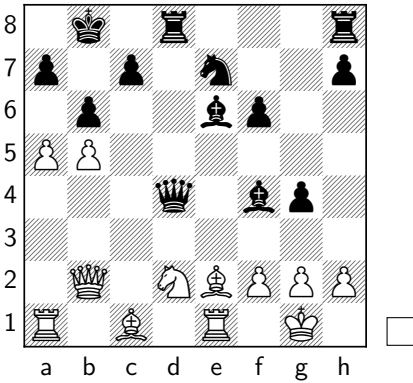
Een Franse afruiler... je verwacht het niet.

4. ♗d3 ♗d6 5. ♗f3 ♗g4 6. O-O ♗c6 7. c3 ♜d7 8. ♜e1+ ♗ge7 9. ♗bd2 O-O-O 10. b4 f6



Hier kan ik kiezen tussen ♜a4 en b5. Na ♜a4 krijg ik een goede stelling, terwijl b5 niet meer oplevert dan een gelijke stelling. Ik dacht dat b6 een verzwakking was, maar de computer oordeelt anders.

11. b5 (11. ♜a4 b6 (11... ♖b8 12. b5) 12. ♗b5 ♖b7) ♗a5 12. ♜a4 b6 13. ♗e2 ♖b8 14. c4 d×c4 15. ♗×c4 ♗×c4 16. ♜×c4 ♗e6 17. ♜d3 ♗f5 18. ♜b3 ♗e6 19. ♜b2 g5 20. a4 g4 21. ♗d2 ♗f4 22. a5 ♜×d4



De stelling zoals ik hem ook op het forum heb gezet. Na het geplande  $a \times b$  krioelt het hier echt van de varianten die ik niet allemaal kon uitrekenen. Maar als ik het niet doe dan sta ik gewoon mijn geofferde pion achter, dus:

**23.  $a \times b6$  ♔ $\times b2$  24.  $b \times c7+$**

Was een misstap. Ik had gewoon eerst op  $b2$  moeten slaan, en zwart heeft niet de tijd om het stuk te pakken.

24. ♙ $\times b2$  ♖ $\times d2$  (24... ♙ $\times d2$   
25.  $b \times c7+$  ♜ $\times c7$  26. ♖ $\times a7+$  ♜ $b8$   
27. ♖ $ea1$  en wit staat super) 25. ♙ $\times f6$   
♖ $e8$  26.  $b \times a7+$  ♜ $a8$  27. ♙ $f1$  ♖ $d6$   
28.  $g3$  ♙ $d2$  29. ♙ $g2+$  ♜ $d5$  30. ♖ $e2$

**24... ♙ $\times c7$  25. ♙ $\times b2$  ♖ $\times d2$   
26. ♙ $\times f6$  ♖ $e8$**

En vanaf nu kom ik er niet echt meer aan te pas. Ik speel nog lang door, want er zijn nog genoeg valstrikken te omzeilen voor hem, maar dat doet hij keurig.

27. ♙ $g5$  ♖ $d5$  28. ♙ $\times e7$  ♖ $\times e7$   
29. ♙ $\times g4$  ♙ $e5$  30. ♙ $f3$  ♖ $\times b5$   
31. ♖ $ad1$  ♖ $d7$  32. ♖ $c1$  ♙ $f4$  33. ♖ $a1$   
♙ $d5$  34. ♙ $g4$  ♖ $g7$  35. ♖ $e8+$   
♜ $b7$  36. ♙ $c8+$  ♜ $c6$  37.  $g3$  ♙ $d6$   
38. ♖ $a6+$  ♜ $c5$  39. ♖ $a1$  ♙ $b7$   
40. ♙ $h3$  ♜ $b6$  41. ♖ $e2$   $a5$  42. ♙ $f1$   
♖ $b4$  43.  $h4$  ♖ $\times h4$  0:1

En zo besluit ik het toernooi met 4,5 uit 10, tegen een gemiddelde tegenstand van 1663. Maar ondanks dit schamele resultaat is het zeker een geslaagd toernooi geweest waar ik in de toekomst ongetwijfeld vaker heen zal gaan.

## Schach im Freien Rotterdam

*Door Kees Volkers.*

Een druilerige middag in Rotterdam, gezien vanaf de Westerkade, mijn favoriete riviergezicht. We hebben net een bezoek gebracht aan de SS Rotterdam, zijn door de Maastunnel gelopen, hebben in de Ballentent een gehaktbal gegeten en lopen richting de brandgrens, halverwege de Willemskade. Het regent.

De Westerkade is het laatste stukje originele rivierfront in Rotterdam. Nog voor de brandgrens, onaangetaast door de dijkverzwaringen uit de jaren '80, met statige herenhuizen met voortuinen: een verstilde herinnering aan 'de Boompjes', die in de bloeitijd het riviergezicht van Rotterdam bepaalden. Toen de havens in Zuid nog gegraven moesten worden. Eind jaren '90 begon de sanering van de desolate havengebieden aan de overkant en ontstond hier de Kop van Zuid, met de grootste wolkenkrabberdichtheid van Nederland. De Kop werd alvast met de oude binnenstad verbonden door een nieuwe brug, genoemd naar Erasmus, maar vanwege de vorm van de pyloon ook bekend als 'de Zwaan' (1996).

We zien links een deel van de brug, een ontwerp van Ben van Berkel.

Die overigens ook de brug over het A'dam-Rijnkanaal heeft ontworpen tussen Kanaleneiland en Papendorp. Maar dit terzijde. In het midden de Rotterdam, de 'verticale stad' van Rem Koolhaas (2013). Rechts daarvan ligt een cruiseschip, aangemeerd langs de voormalige kade van de Holland America Line (HAL). Het kantoor van de HAL is nu een hotel, ooit een boegbeeld op de kop van de Wilhelminalapier, nu een elegante keutel in de schaduw van megalomane woontorens.

Wat zijn ze lelijk die cruiseschepen van tegenwoordig! Een belediging van de HAL-schepen die er ooit vertrokken, zoals de SS Rotterdam (1959), nu museumschip, met een laatste ligplaats aan de kop van Kattendrecht. Vrij te bezoeken, drankje op het achterdek. Het schip op de foto is de Celebrity Silhouette, in de vaart sinds 2011, 319 meter lang, met plaats voor 3324 passagiers, leert Google. Het is een kleintje, vergeleken met de 'Wonder of the Seas'. Met 18 dekken en plaats voor maximaal 6988 passagiers plus 2300 bemanningsleden. Kan je op de 18e verdieping van zo'n woontoren wonen, kijken de passagiers nog bij je naar binnen. Lijkt mij overigens verschrik-



kelijk, zo'n cruise.

Het stenen schaaktafeltje bevindt zich op een mooie plek, maar staat er in deze druilerigheid wat triest bij. Om hier te kunnen schaken moet je je

eigen schaakstukken meenemen. En een klok. Er is plaats voor, maar we hadden die toevallig niet bij ons. De meeste voorbijgangers ook niet, vrees ik, maar het is goed bedoeld.

## Thematoernooi Koningsgambiet 30 april

Door Henk Dissel.

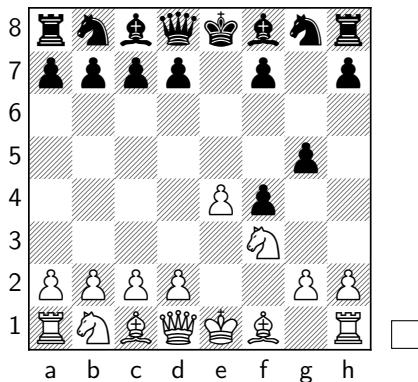
Jarenlang was 30 april de dag waarop Koninginnedag werd gevierd. Maar om nu diverse varianten van het Damegambiet op het bord te brengen gaat Hendrik en mij toch iets te ver. Deze clubavond staat het Koningsgambiet op het programma.

Evenals het laatste kersttoernooi wordt er in groepen van 8 gespeeld. Het speltempo is 8 minuten + 2 seconden increment. Na ronde 4 volgt een korte pauze. Elke ronde een nieuwe variant/vertakking van dit gambiet. Bij aanvang van de avond wordt geloot welke variant in welke ronde aan bod komt. 5 keer komt aannemen met  $2...exf4$  aan bod. 2 keer gaat wit verder met  $3.\text{♙}c4$  en 3 keer kiest wit voor  $3.\text{♞}f3$ . De liefhebber van het Muziegambiet komt ook aan zijn of haar trekken. 2 maal weigert zwart. 1 keer door voor  $2...♙c5$  te kiezen en 1 keer door zelf met  $2...d5$  een pion in de aanbieding te doen.

Dit zijn de 7 stellingen.

### Stelling 1

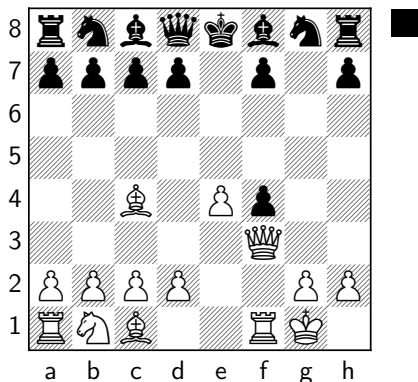
1. e4 e5 2. f4 exf4 3. ♞f3 g5



Wit aan zet. Wit heeft de keuze uit vele (romantische) voortzettingen.

### Stelling 2

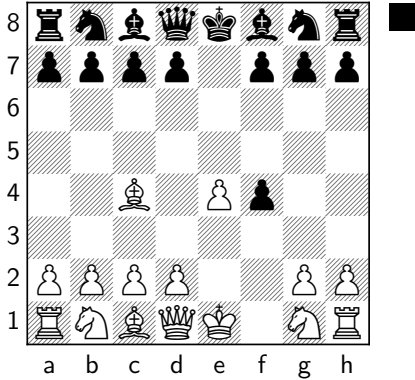
1. e4 e5 2. f4 exf4 3. ♞f3 g5 4. ♙c4 g4 5. O-O gxf3 6. ♚xf3



Het Muziegambiet. Zwart aan zet.

### Stelling 3

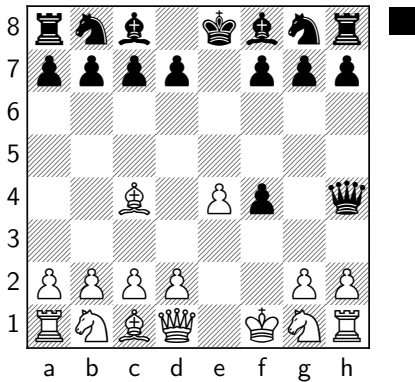
1. e4 e5 2. f4 exf4 3. ♖c4



Aan zwart de keuze voor welke ver-  
takking hij/zij kiest.

### Stelling 4

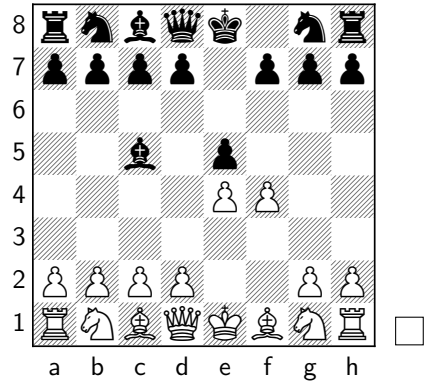
1. e4 e5 2. f4 exf4 3. ♖c4 ♔h4+  
4. ♕f1



Deze stelling kan ook vanuit stelling  
3 bereikt worden.

### Stelling 5

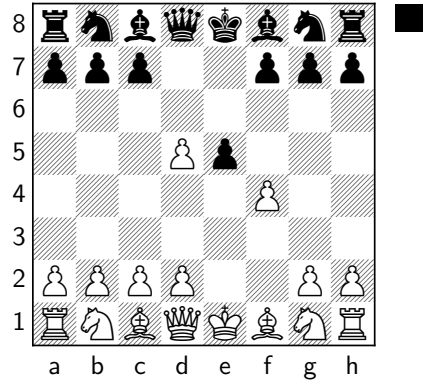
1. e4 e5 2. f4 ♖c5



Wit aan zet.

### Stelling 6

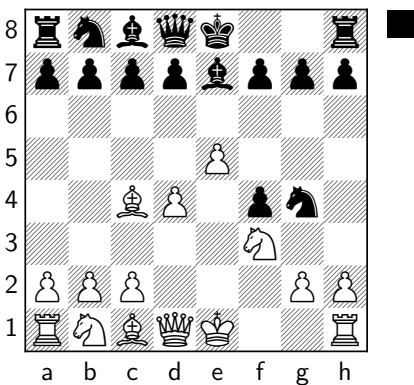
1. e4 e5 2. f4 d5 3. exd5



Aan zwart de keuze of hij verder gaat met  $3...c6$  of afziet van dit pionoffer.

### Stelling 7

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. ♘f3 ♙e7  
4. ♙c4 ♘f6 5. e5 ♘g4 6. d4



Zwart aan zet.

## Rode Lopers combineren

### Aflevering 53

*Door Peter Das.*

In de vorige Balans sprak ik al de verwachting uit dat het een mooi combinatiejaar zou worden. De tweede aflevering van 2025 lijkt dit te bevestigen. Er waren zoveel combinaties voor handen dat ik een selectie heb moeten maken en een paar heb geparkeerd in de voorraadschuren voor de magere maanden. Deze rijkdom aan combinaties kwam niet in de laatste plaats door het bovengemiddelde aantal inzenders. Uiteraard Jacco, die weer via een live-whatsappverbinding stellingen door gaf vanuit de Boorstraat, maar ook Marcel, Geurt (2x) en Frans stuurden een opgave in. En verder had ik er nog een op de plank liggen van een eerdere inzending van Arnold. Veel dank inzenders! De Balans en, zoals je elders in deze editie kunt lezen, een groepje kinderen van een basisschool in Amersfoort, zijn er erg mee gehol-

pen.

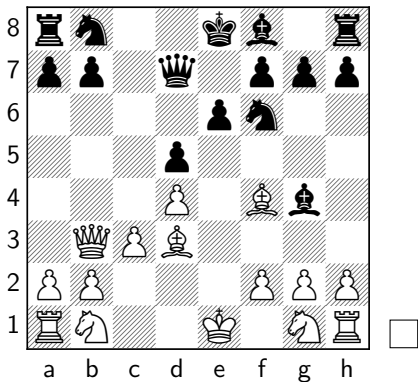
Net als in eerdere afleveringen heb ik geprobeerd de moeilijkheidsgraad op te laten lopen, maar mijn vermoeden is dat ze deze keer allemaal zonder al te veel problemen te vinden moeten zijn.

Heb jij, net als Jacco, Marcel, Geurt, Frans of Arnold in een van je partijen een mooie combinatie gespeeld of gezien en lijkt jou een vermelding in De Balans ook leuk, stuur ze dan met oplossing bij voorkeur in PGN of FEN formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) op naar [drcombinaties@gmail.com](mailto:drcombinaties@gmail.com). Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of *nickname* van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

**Stelling 1**

- Henk van Lingen
- Arnold van Gelder

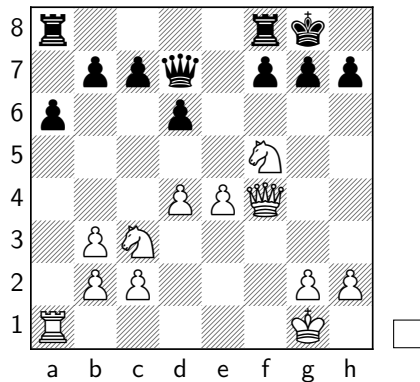
Wit aan zet.



**Stelling 2**

- Geurt van de Wal
- Ben van Ree

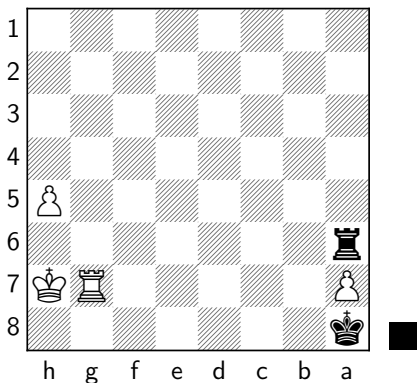
Wit aan zet.



**Stelling 3**

- Wim van Hoek
- Cees-Jan den Haan

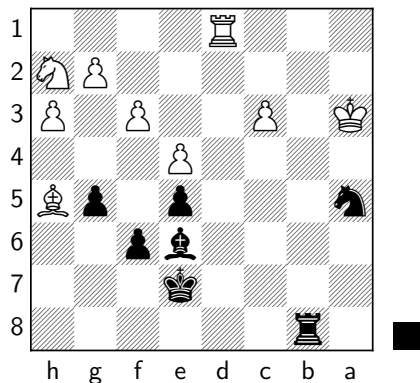
Zwart aan zet.



**Stelling 4**

- Edwin Weijers
- Frans Ruiter

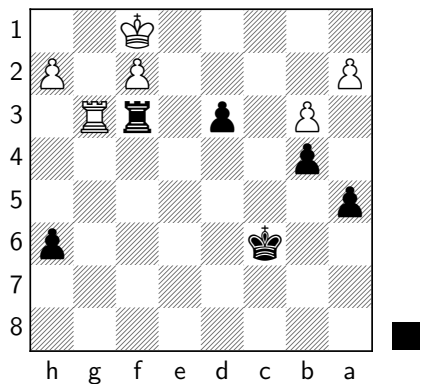
Zwart aan zet.



### Stelling 5

- Marcel Scholten
- Ernesto Bonne Boizan

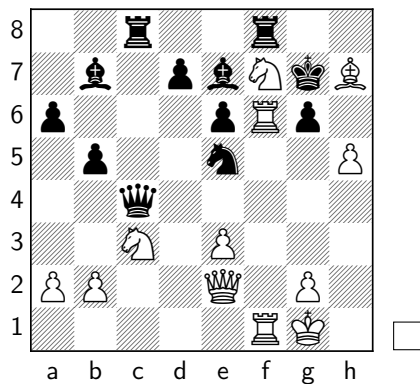
Zwart aan zet.



### Stelling 6

- Geurt van de Wal
- Jory Koot

Wit aan zet.



## Genomineerden Spiegel seizoen 2024/25

*Door Henk Dissel.*

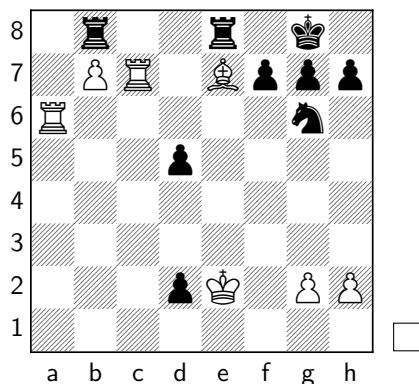
Tot en met de laatste KNSB-ronde van 5 april zijn 307 partijen op een DGT-bord gespeeld. Nummer 308 was een N.O. Van deze 307 partijen werden er 131 door wit en 108 door zwart gewonnen. De remisepartijen, hoe fraai soms ook, vielen direct af. Van de 240 besliste partijen werden er 136 door een Rode Loper gewonnen. Uit deze 136 partijen heeft de commissie, bestaande uit Hendrik, Mattieu en Henk de volgende 12 partijen genomineerd. Wil je meedingen naar de Spiegel, dan moet je voor het eind van het seizoen je partij van (licht) commentaar voorzien. Dat mag in de komende Balans of in het draadje “schoonheidsprijs” op het forum. In de komende Balans zal een selectie geplaatst worden van de partijen die na 5 april zijn gespeeld. Uiteraard zijn ook partijen welkom, heel graag zelfs, die niet op een DGT-bord gespeeld zijn. Allereerst zijn dat de reeds ingestuurde partijen die in de vorige Balansen hebben gestaan. Speel je iets bijzonders, zet het op het forum of lever het in voor de komende Balans!

### Kandidaat 1

□ Wit  
 ■ Zwart

KNSB 4e klasse 2024/25, 23 november 2024.

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. ♖c3 a6 4. a4 ♗c6 5. ♗f3 ♗f6 6. e4 ♗a5 7. ♗e2 e6 8. ♗e5 ♗b3 9. ♖b1 ♖xd4 10. ♖xd4 ♗xd4 11. ♗xc4 ♗b4 12. f3 O-O 13. O-O c5 14. ♗e3 ♗d7 15. ♗d3 ♗xc3 16. bxc3 ♗e2+ 17. ♗f2 ♗xc3 18. ♖a1 b6 19. ♖fc1 ♗xe4+ 20. fxe4 ♗b7 21. e5 ♗d5 22. ♗xd5 exd5 23. a5 c4 24. axb6 cxd3 25. ♖c7 ♗xe5 26. ♗c5 ♖fe8 27. b7 ♖ad8 28. ♗e7 ♖b8 29. ♖xa6 d2 30. ♗e2 ♗g6



31. ♖xg6 f×g6 32. ♗xd2 ♗f7  
 33. ♗c5+ ♗e6 34. ♖xg7 d4  
 35. ♖xh7 ♗d5 36. ♗a7 ♗c6

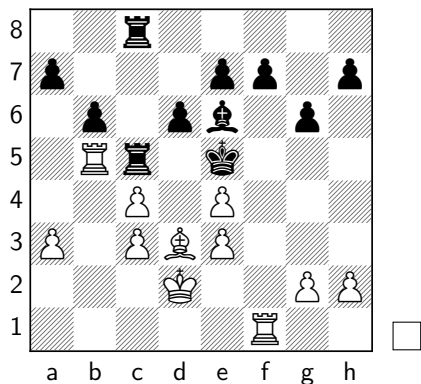
37. ♖xb8 ♜xb8 38. ♔d3 1:0

**Kandidaat 2**

☐ Wit  
 ■ Zwart

SOS HKB 2024/25, 11 september 2024.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4
4. ♖xd4 g6 5. c4 ♗g7 6. ♗e3 ♖f6
7. ♖c3 ♖g4 8. ♜d2 ♖xe3 9. ♜xe3
10. ♜b6 11. ♖b3 ♜xe3+
12. fxe3 ♗xc3+
13. bxc3 ♖a6
14. ♗d3 ♗e6
15. ♖d4 ♖c5
16. ♗d2 ♗d7
17. ♖b3 ♜c8
18. ♖xc5 ♜xc5
19. ♗ab1 b6
20. ♗b2 O-O
21. ♗f1 ♗fc8
22. ♗c1 ♖g7
23. ♗e1 ♗e6
24. ♗f1+ ♖e5



27. h3 f6 28. ♗fb1 ♗d7
29. ♜xc5+ ♜xc5
30. g4 ♗c6
31. ♗b4 ♗xe4
32. ♗f1 f5
33. gxf5 ♖xf5
34. ♗e2 ♖g5
35. ♗g4 h5
36. ♗e6 ♖h4
37. ♖e2 ♖g3

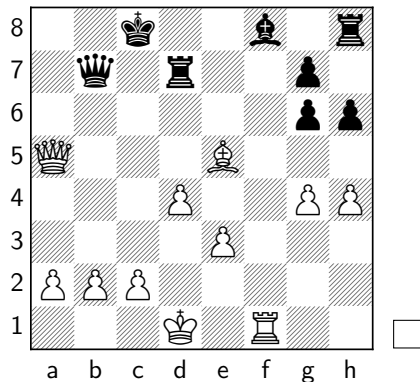
0:1

**Kandidaat 3**

☐ Wit  
 ■ Zwart

SOS HKC 2024/25, 5 februari 2025.

1. d4 d5 2. ♖c3 ♖f6
3. ♗f4 c6
4. e3 ♗f5
5. ♖f3 e6
6. ♖e5 ♖bd7
7. g4 ♗g6
8. h4 h6
9. ♖xg6 fxc6
10. ♗d3 ♖e4
11. ♖xe4 dxe4
12. ♗xe4 ♜f6
13. ♜d3 O-O-O
14. O-O-O ♖c5
15. ♜a3 ♖xe4
16. ♜xa7 ♖xf2
17. ♜b8+ ♖d7
18. ♜xb7+ ♖e8
19. ♜xc6+ ♗d7
20. ♗e5 ♜e7
21. ♗hf1 ♖xd1
22. ♖xd1 ♜b4
23. ♜xe6+ ♖d8
24. ♜a6 ♜b7
25. ♜a5+ ♖c8



26. ♜xf8+ ♜xf8
27. ♜c5+

1:0

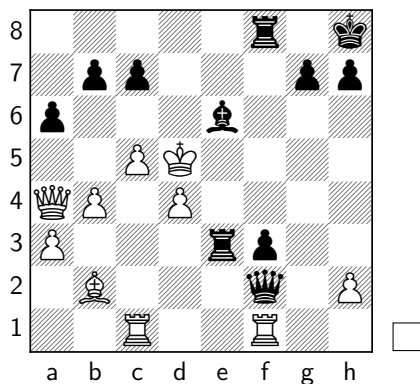
**Kandidaat 4**

☐ Wit  
 ■ Zwart

DRL intern 2024/25, 11 december

2024.

1. c4 ♖c6 2. ♗c3 e5 3. g3 f5  
 4. ♙g2 ♗f6 5. e3 ♙b4 6. ♗ge2 d6  
 7. a3 ♙xc3 8. ♗xc3 O-O 9. b4 a6  
 10. ♙b2 f4 11. gxf4 exf4 12. ♖b3  
 ♗e5 13. ♗e4 f3 14. ♗xf6+ ♖xf6  
 15. ♙f1 ♖h4 16. c5+ ♗h8 17. d4  
 ♗g4 18. ♖c2 ♗xe3 19. ♖a4 ♙f5  
 20. ♙c1 ♙ae8 21. ♗d2 ♖xf2+  
 22. ♗c3 ♗xf1 23. ♙hxf1 ♙e3+  
 24. ♗c4 d5+ 25. ♗xd5 ♙e6# 0:1



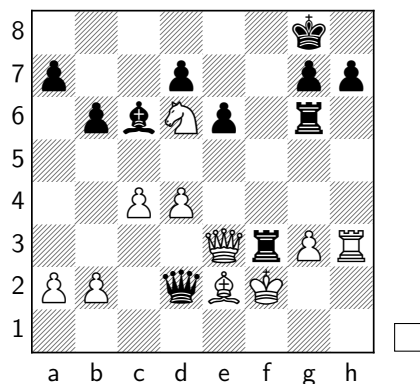
### Kandidaat 5

□ Wit  
 ■ Zwart

DRL 5 - Trio 2 SOS 2024/25, 5 maart 2025.

1. d4 f5 2. ♙f4 ♗f6 3. ♗f3 e6  
 4. e3 ♙d6 5. ♙xd6 cxd6 6. c3 O-O  
 7. ♗bd2 b6 8. ♙e2 ♙b7 9. O-O  
 ♗c6 10. ♖c2 ♗e7 11. ♙ac1  
 ♗e4 12. ♖b3 ♖e8 13. ♖b4 ♗d5  
 14. ♖a3 ♗df6 15. h3 ♖g6 16. ♗c4

♙c6 17. ♗xd6 ♗d2 18. e4 ♗xf3+  
 19. ♙xf3 fxe4 20. ♙e2 e3 21. f3  
 ♗h5 22. ♙d1 e2 23. ♙xe2 ♗f4  
 24. ♙f2 ♗xh3+ 25. ♗f1 ♗xf2  
 26. ♗xf2 ♖g5 27. ♙h1 ♙f6 28. ♙h3  
 ♙g6 29. g3 ♙f8 30. c4 ♖d2  
 31. ♖e3 ♙xf3+ 0:1

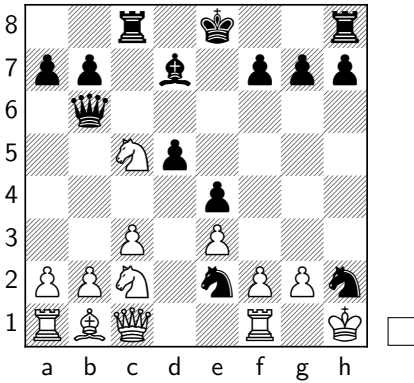


### Kandidaat 6

□ Wit  
 ■ Zwart

DRL intern 2024/25, 12 februari 2025.

1. d4 d5 2. ♙f4 e6 3. c3 c5 4. e3  
 ♗c6 5. ♙d3 ♗f6 6. ♗f3 ♖b6  
 7. ♖c1 ♙d7 8. O-O ♙c8 9. dxc5  
 ♙xc5 10. ♗bd2 ♗g4 11. ♙b1 e5  
 12. ♙g3 e4 13. ♗e1 ♗e7 14. ♗c2  
 ♗f5 15. ♗b3 ♗xg3 16. ♗xc5  
 ♗e2+ 17. ♗h1 ♗xh2 0:1



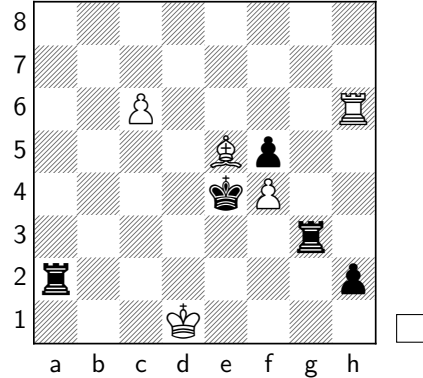
**Kandidaat 7**

- Wit
- Zwart

SOS 1ste klasse 2024/25, 15 januari 2025.

1. e4 d6 2. d4 ♘f6 3. ♙d3 g6  
 4. ♗c3 ♙g7 5. ♗f3 O-O 6. h3  
 ♗c6 7. ♙e3 a6 8. ♖d2 b5  
 9. g4 e5 10. d5 ♗e7 11. O-O-  
 O ♙d7 12. ♗e2 ♖b8 13. ♗g3  
 c6 14. g5 ♗e8 15. ♙e2 cxd5  
 16. exd5 ♗c7 17. ♗e4 ♗cxd5  
 18. ♗f6+ ♗xf6 19. gxf6 ♙xf6  
 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♖xd6 ♙e6  
 22. ♙g5 ♗f5 23. ♙xf6 ♗xd6  
 24. ♗g5 ♗f5 25. ♙g4 ♖ac8  
 26. ♗xe6 fxe6 27. ♙xe5 ♖c4  
 28. b3 ♖e4 29. f4 ♖e3 30. ♖g1 ♗f7  
 31. ♖d1 h5 32. ♙xf5 exf5 33. ♖d6  
 ♖xh3 34. ♖f6+ ♗e8 35. ♖xg6  
 h4 36. ♖xa6 ♖e3 37. ♖a8+ ♗f7  
 38. ♖a7+ ♗e6 39. ♖a6+ ♗d5

40. ♖b6 h3 41. ♖d6+ ♗e4 42. ♖h6  
 ♖g8 43. c4 bxc4 44. bxc4 ♖g2  
 45. ♗d1 h2 46. c5 ♖xa2 47. c6 ♖g3  
 0:1

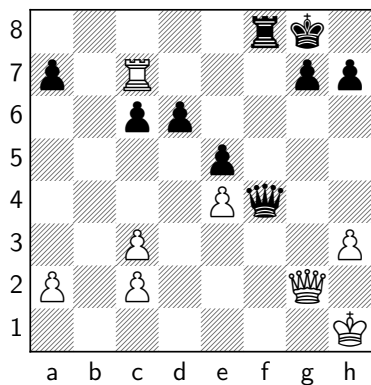


**Kandidaat 8**

- Wit
- Zwart

SOS 3e klasse 2024/25, 2 oktober 2024.

1. e4 e5 2. ♗f3 ♗c6 3. ♙b5 f5  
 4. d3 fxe4 5. dxe4 ♗f6 6. ♗c3  
 ♙b4 7. ♙xc6 ♙xc3+ 8. bxc3  
 bxc6 9. O-O d6 10. ♖e1 O-O  
 11. h3 ♖e8 12. ♖b1 ♗h5 13. ♗h2  
 ♗f4 14. ♙xf4 ♖xf4 15. ♖e3 ♖h5  
 16. ♖f1 ♙xh3 17. gxh3 ♖xf3  
 18. ♖g2 ♖af8 19. ♖xf3 ♖xf3  
 20. ♖b7 ♖xf2 21. ♖xc7 ♖f4+  
 22. ♗h1 ♖c1+ 23. ♗h2 ♖f4+  
 24. ♗h1



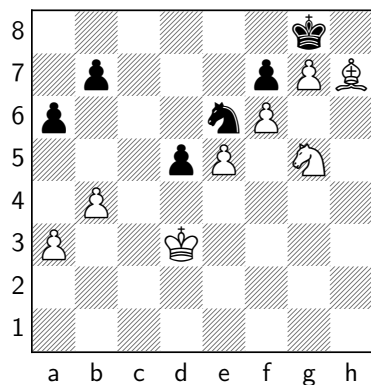
24... ♖f1+ 25. ♗xf1 ♜xf1+  
 26. ♖g2 ♜f4 27. ♜xc6 ♜xe4  
 28. ♜xd6 ♜a4 29. ♜d5 ♜xa2  
 30. ♖f3 ♜xc2 31. ♜c5 a5 32. ♖e4  
 a4 33. ♖d3 ♜h2 34. ♜xe5 ♜xh3+  
 35. ♖c2 ♜h2+ 36. ♖d3 a3 37. ♜a5  
 a2 38. c4 ♖f7 39. ♖d4 ♖e6  
 40. ♜a6+ ♖f5 41. c5 ♜d2+ 42. ♖c3  
 ♜d5 43. ♖c4 ♜d2 44. ♖c3 ♜e2  
 45. ♖d3 ♜g2 46. ♖d4 ♜c2 47. ♖d5  
 ♜d2+ 48. ♖c4 ♖e5 49. ♖c3  
 ♜g2 50. ♖b4 ♜b2+ 51. ♖c3 ♜f2  
 52. ♖b4 ♖d5 53. ♜d6+ ♖e5  
 54. ♜a6 ♜f4+ 55. ♖b5 ♜f2 56. ♖b4  
 ♜b2+ 57. ♖c3 ♜h2 58. ♖b4  
 h5 59. ♖b5 ♜b2+ 60. ♖c6 h4  
 61. ♖d7 h3 62. c6 ♜c2 63. c7  
 ♜xc7+ 64. ♖xc7 h2 65. ♜xa2 h1♗  
 66. ♜a5+ ♗d5 0:1

### Kandidaat 9

□ Wit  
 ■ Zwart

DRL interne (beker) 2024/25, 5 fe-  
 bruari 2025.

1. d4 d5 2. e4 e6 3. ♘c3 ♘f6  
 4. ♙g5 ♙e7 5. e5 ♘fd7 6. h4 a6  
 7. ♗g4 c5 8. ♙xe7 ♗xe7 9. ♗xg7  
 ♗f8 10. ♗xf8+ ♖xf8 11. f4 cxd4  
 12. ♘ce2 ♘c6 13. ♘f3 d3 14. cxd3  
 ♘b4 15. ♘ed4 ♘c5 16. ♖d2 ♜g8  
 17. a3 ♘c6 18. b4 ♘a4 19. h5  
 ♜g3 20. ♘e2 ♜g4 21. h6 ♙d7  
 22. ♜h4 ♜xh4 23. ♘xh4 ♜c8  
 24. g4 ♖e7 25. ♘f3 ♜g8 26. g5  
 ♘a7 27. ♘g3 ♙b5 28. ♘h5 ♘b6  
 29. ♙h3 ♘d7 30. ♜g1 ♘c6 31. ♘f6  
 ♘xf6 32. gxf6+ ♖f8 33. ♜g7  
 ♜xg7 34. hxg7+ ♖g8 35. f5 exf5  
 36. ♙xf5 ♘d8 37. ♘g5 ♙xd3  
 38. ♖xd3 ♘e6 39. ♙xh7# 1:0



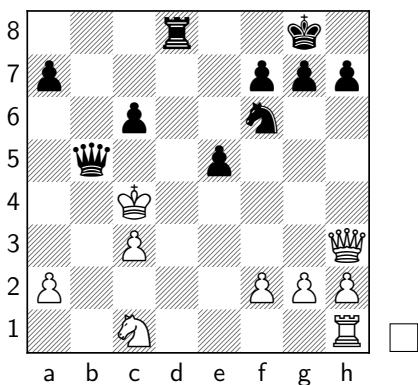
### Kandidaat 10

□ Wit  
 ■ Zwart

Interne DRL 2024/25, 2 oktober

2024.

1. d4 d5 2. ♘f3 c5 3. c3 e6 4. ♙f4 ♙d6 5. ♙xd6 ♖xd6 6. ♗bd2 ♗f6 7. ♖c2 ♙d7 8. e4 dxe4 9. ♗xe4 ♗xe4 10. ♖xe4 ♙c6 11. ♖g4 O-O 12. ♗d1 ♗d7 13. ♙d3 ♗f6 14. ♖h3 cxd4 15. ♗xd4 ♖e5+ 16. ♙e2 ♗fd8 17. ♗d2 ♖f4 18. ♙f3 e5 19. ♙xc6 bxc6 20. ♗b3 ♖e4+ 21. ♗d1 ♖b1+ 22. ♗c1 ♗xd2+ 23. ♗xd2 ♖xb2+ 24. ♗d3 ♗d8+ 25. ♗c4 ♖b5# 0:1



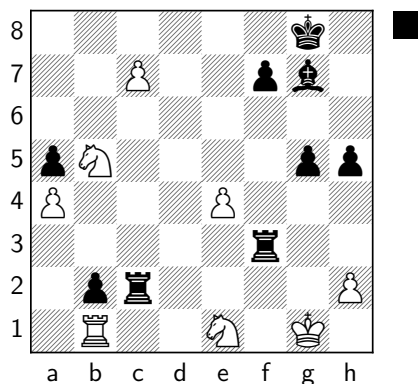
**Kandidaat 11**

- ☐ Wit
- Zwart

SOS HKB 2024/25, 19 februari 2025.

1. b3 ♗f6 2. ♙b2 d5 3. f4 c5 4. ♗f3 g6 5. e3 ♙g7 6. ♙e2 O-O 7. O-O b6 8. c4 e6 9. ♗a3 ♙b7 10. ♗c2 ♗bd7 11. d3 ♖c7 12. ♗h1 ♗ad8 13. ♖e1 a6 14. ♖h4 b5

15. cxd5 exd5 16. f5 a5 17. ♗ac1 ♗de8 18. a4 b4 19. ♗ce1 ♙a6 20. ♗g5 h6 21. ♗h3 c4 22. dxc4 ♗e4 23. ♖f2 dxc4 24. bxc4 g5 25. ♗d4 ♗fe8 26. ♗b5 ♖b8 27. ♙d4 ♗e5 28. ♖g1 ♙b7 29. ♗f2 ♗h4 30. ♙xe5 ♗xe5 31. ♙f3 ♙xf3 32. gxf3 ♗xf5 33. ♖g2 ♗h5 34. ♗g4 ♗g3+ 35. ♗g1 ♗xf1 36. ♗xf1 h5 37. e4 ♗f4 38. ♗e3 ♖b6 39. ♖f2 ♗h3 40. ♗g2 ♖xf2+ 41. ♗xf2 ♗fxf3 42. ♗d2 b3 43. c5 b2 44. ♗d1 ♗d3 45. ♗b1 ♗d2 46. c6 ♗c2 47. c7 ♗f3 48. ♗e1



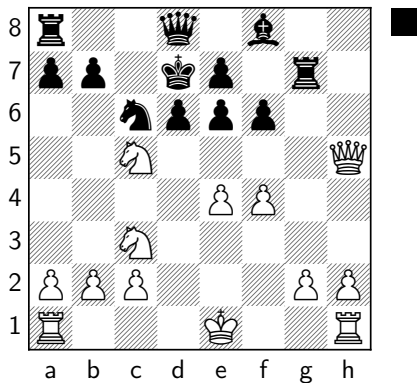
- 48... ♗ff2 49. c8♖+ ♗xc8 50. ♗xf2 ♗c1 51. ♗a3 ♙d4+ 52. ♗e2 ♙c5 53. ♗xb2 ♙xa3 54. ♗c2 ♗xc2+ 55. ♗xc2 ♙c5 56. h3 ♗g7 57. ♗f3 ♗f6 58. ♗e1 ♙b4 59. ♗d3 ♙c3 60. ♗c5 ♗e5 61. ♗d7+ ♗d6 62. ♗b6 0:1

**Kandidaat 12**

Wit  
 Zwart

KNSB 2024/25, 12 oktober 2024.

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4  
 4. ♗xd4 ♘f6 5. ♗c3 ♗c6 6. ♕g5  
 ♖a5 7. ♕xf6 gxf6 8. f4 ♖g8  
 9. ♗b3 ♗d8 10. ♖h5 ♖g6 11. ♕c4  
 ♕g4 12. ♖xh7 ♖g7 13. ♖h4 ♕e6  
 14. ♕xe6 fxe6 15. ♖h5+ ♔d7  
 16. ♗c5+



16... ♔c8      17. ♗xe6      ♖b6  
 18. ♖e8+      1:0

## Oplossingen Rode Lopers combineren

Aflevering 53 - Puzzels op p. 49

Door Peter Das.

### Stelling 1

Henk van Lingen  
 Arnold van Gelder

Interne competitie Rode Loper, 11 december 2024

Het is nog vrij vroeg in de wedstrijd als wit een kans voor open doel mist:

1. ♔×b8

Wit mag niet terugnemen in verband met 1... ♚×b8 2. ♔b5 en de dame verdwijnt van het bord. Dat je na het missen van zo'n opgelegde kans de partij vervolgens verliest, is bijna een wetmatigheid.

### Stelling 2

Geurt van de Wal  
 Ben van Ree

SOS competitie DRL5 - TRIO2, 5 maart 2025

Wit wint even fraai als simpel met

1. ♖g4!

Er dreigt mat, met als alternatief dameverlies, want als zwart mat voorkomt met 1... g6 (of 1... f6) volgt 2. ♔h6+. Dat was voor zwart genoeg om op te geven.

### Stelling 3

Wim van Hoek  
 Cees-Jan den Haan

SOS competitie, DRL6 – BSG3, 2 april 2025

In het heetst van de strijd een bijzonder moeilijk te vinden ontsnapping, maar als opgave in een combinatierubriek goed te doen, zelfs zonder de instructie 'wit speelt en maakt remise'. Vandaar de plaatsing met moeilijkheidsgraad 3 (en niet 6). Zwart heeft een escape met 1... ♚h6+!! Dit is de enige zet die remise houdt.

2. ♔g8 ♚h8+ (2... ♚×h5 leidt ook tot remise, maar de tekstzet is eenvoudiger) 3. ♔f7 ♚f8+ 4. ♔e6 ♚f6+ enz. enz.

De zwarte toren ontpopt zich tot een hardnekkige stalker van de vijandige koning. Het enige wat hij hoeft te doen, is schaak blijven geven totdat de koning het zat het wordt en toehapt (lees: de toren slaat). Dan is het pat. Een mooi voorbeeld van de zogenaamde dolle toren.

### Stelling 4

Edwin Weijers

Frans Ruiter

SOS competitie TRIO1 – DRL4, 10 maart 2025

1... ♖c4+!? is een prima zet omdat het zwart minimaal een kwaliteit oplevert. Dat gebeurde in de partij na 2. ♖a2 ♗e3+ 3. ♖d5 ♗×d5. Veel sterker voor zwart was echter 1... ♗b3! Wit moet reageren op de dreiging 2. ♗c4# en kan daarom zijn toren op d1 niet in veiligheid brengen. Met een volle toren voorsprong is het punt waarschijnlijk wel op het droge. Helaas voor Frans bleek de kwaliteit die de eerstgenoemde variant opleverde in zijn eigen woorden “niet aan hem besteed” want de partij eindigde in remise.

### Stelling 5

Marcel Scholten

Ernesto Bonne Boizan

Interne competitie Rode Loper, 19 maart 2025

Marcel: “In deze stelling heb ik zojuist ♖g7-g3 gespeeld. 1... ♖×g3 is remise al moet zwart het nog wel correct spelen na h×g3. Alle andere zetten verliezen domweg de pion op d3. Maar de winnende (en gespeelde) combinatie is 1... d2! 2. ♖e2 ♖×f2+! 3. ♖d1 ♖×h2 en Ernesto won dit eindspel in 15 zetten.”

### Stelling 6

Geurt van de Wal

Jory Koot

KNSB competitie, DRL3 – Woerden 3, 8 februari 2025

Wit mist hier

1. ♗×e5 ♖×e2 (na 2... ♗×f6 volgt uiteraard 3. ♗×c4 b×c4 wat qua materiaalverhouding nog iets slechter uitpakt dan de tekstzet) 2. ♖f7+!

Dit belangrijke tussenschaak is lastig te zien, maar zou een vol stuk hebben opgeleverd.

2... ♗h6 3. ♗×e2

Als wit alert en nauwkeurig blijft spelen, mag dit geen problemen meer opleveren.

## Oplossingen Eindspelrubriek

### Aflevering 9 - Puzzels op p. 30

Door Roel de Lange.

#### Oplossing I

Dit is de stelling na zet 70.b6 in de 19<sup>e</sup> partij van de match *Aljechin - Bogoljubow* om het wereldkampioenschap, 1929. Wit stond twee pionnen voor, die hij heeft opgeofferd om deze stelling te bereiken. Maar nu kan zwart dit nog net remise houden<sup>1</sup>. Hoe? Zwart speelde 70... ♖g4 en dat verloor:

71. b7 f5 72. b8 ♖ ♖x b8 73. ♖x b8 f4 74. ♖d5 (nu zien we waarom 70... ♖e4 beter zou zijn geweest; zwart zou de witte koning dan kunnen afhouden; nu komt hij 1 tempo tekort) f3 75. ♖e4 f2 76. ♖f8 ♖g3 77. ♖e3 en wit wint.

De weg naar remise is als gezegd 70... ♖e4 71. ♖b4+ ♖e3 (het afhouden van de koning) 72. b7 f5 73. b8D ♖x b8 74. ♖x b8 f4 75. ♖d5 f3 76. ♖b3+ ♖e2 77. ♖e4 f2 78. ♖b2 ♖e1 79. ♖e3 f1 ♚! 80. ♖d3 ♚g3 en remise is in zicht. Chéron geeft deze stelling in deel I (Toreneindspelen) van zijn eindspelhandboek, p. 59, en Herman Grooten behandelt deze stelling in zijn *Chess Endgames for Club*

<sup>1</sup>In een latere aflevering over Afwikkelen zullen we kijken naar de stelling na de 43<sup>e</sup> zet in deze partij, toen wit en zwart nog 5 pionnen hadden.

*Players* (New in Chess 2022), p. 251 e.v. Grooten schrijft dat hedendaagse schakers ‘ongetwijfeld’ 70... ♖e4 zouden hebben gevonden. Het ‘schouderduwen’ van de koning is waarschijnlijk gangbaarder en bekender dan 100 jaar geleden.

#### Oplossing II

1. ♖e5!! (twee uitroeptekens van Varga in de *Informator*) ♖a3 2. h5 ♖h3 3. ♖e1 ♖x h5 4. ♖g3 ♖h8 5. ♖e5 ♖g8 6. ♖g5 ♖f8 7. ♖xg4 ♖e4 8. ♖e5 ♖d4 9. ♖e6 +

*Arhan Chethan Anand – Milosz Szpar*, Boedapest 2024, *Informator / Chess Informant* 161,

#### Oplossing III

Het meest direct lijkt 36... ♖x e3 met als vervolg 37. fxe3 ♖e8 38. ♖c3 ♖xe3 enz. met een heel gunstig eindspel voor zwart. De partij ging op leerzame manier als volgt verder:

36... ♖e8 37. ♖c3 ♖8e7 (37... ♖xa2 kon ook) 38. a4 f4 39. ♖c8 g3 40. ♖g8 ♖g7 41. ♖xg7 ♖xg7 0:1

*Kees Beijen – Jens Steenmetz*, DRL

2 - BSG 2, 4 december 2024. Zwart koos niet de meest directe aanpak, maar wit vergat iets nog belangrijkers: houd zo lang mogelijk de twee torens op het bord als je wat minder staat, een viertoren-eindspel biedt meer kansen dan een vereenvoudiging.

### Oplossing IV

Zwart (Wim van Hoek) heeft afgewikkeld naar een vrijwel gelijkstaand toreneindspel met als vervolg:

26. ♖g2 ♜f4 27. ♜xc6 ♜xe4  
 28. ♜xd6 ♜a4 29. ♜d5 (? beter is 29. ♜c6!) ♜xa2 30. ♖f3 ♜xc2  
 31. ♜c5 a5 32. ♖e4 a4 33. ♖d3 ♜h2  
 34. ♜xe5 ♜xh3 35. ♖c2 ♜h2  
 36. ♖d3 a3 37. ♜a5 a2 38. c4 ♖f7  
 39. ♖d4 ♖e6 40. ♜a6 ♖f5 41. c5 ♜d2  
 42. ♖c3 ♜d5 43. ♖c4 ♜d2  
 44. ♖c3 ♜e2 45. ♖d3 ♜g2 46. ♖d4 ♜c2  
 (? 46... h5!) 47. ♖d5 ♜d2  
 48. ♖c4 ♖e5 49. ♖c3 ♜g2 50. ♖b4 ♜b2  
 51. ♖c3 ♜f2 52. ♖b4 ♖d5  
 53. ♜d6 ♖e5 54. ♜a6 ♜f4?

54... h5 wint nog steeds vlot.

55. ♖b5 ♜f2 56. ♖b4

Hier zegt Smallfish – en hij niet alleen – “Drawn. Third repetition” en kun je verder geen zetten meer invoeren. Dat getuigt van slecht begrip van de spelregels, want remise is geen automatisme. Voorwaarde is dat een van

de spelers claimt. Als de stelling voor de derde keer kan worden bereikt met dezelfde speler aan zet dan mag remise woren geclaimd door de speler die aan zet is. De claimende speler moet dan de klok stilzetten, de wedstrijdleider roepen en laten zien welke zet hij van plan is te doen. Is het in dit geval 3x de zelfde stelling met dezelfde speler aan zet? Zwart (maar niet wit!) zou kunnen claimen, maar hij is niet verplicht om 56... ♜b2 te spelen. Wit kan niet met succes claimen. De eerste keer dat wit ♖b4 speelde was op zet 50, en toen stond de zwarte toren op g2. De tweede keer was op zet 52, met de zwarte toren op f2. De derde keer is op zet 56, en de zwarte toren staat voor de tweede keer op f2; maar wit kan niet bewerkstelligen dat de stelling voor een derde keer wordt bereikt. Bovendien, in de partij is er helemaal niet geclaimd en we spelen dus opgewekt door, met een gewonnen stelling voor zwart.

56... ♜b2 57. ♖c3 ♜h2 58. ♖b4 h5 (eindelijk!) 59. ♖b5 ♜b2  
 60. ♖c6 h4 61. ♖d7 h3 62. c6 ♜c2  
 63. c7 ♜xc7 64. ♖xc7 h2 65. ♜xa2 h1D 66. ♜a5 ♖d6 0 : 1

Henk Cornelissen – Wim van Hoek,  
 DRL 6 – HSG 2, 2 oktober 2024.

### Oplossing V

Wit kan een winstpoging doen:

31... ♖f8. 32. ♖b7 ♖g8 33. ♖hg7  
 ♖h8 34. ♖gd7! (met matdreiging)  
 ♖c8 35. ♖h7! ♖g8 36. ♖bg7 ♖f8  
 37. ♖xa7!

En zwart moet torens ruilen, waarna wit een veel beter eindspel heeft. *Simon van Dijk – Kevin v.d. Weijden*, DRL 3 – Lekstroom 1, 15 januari 2024.

### Oplossing VI

De partij *Jan Prins – Henk Dissel*, DRL intern 9 april 2025, ging als volgt verder:

48. ♖a4 ♖c5 49. ♖c1 ♖c8 50. a7  
 ♖a8 51. ♖xc2 ♖e7 52. ♖d3 ♖d7  
 53. ♖a6 ♖e7 54. ♖e4 ♖d7 55. ♖e5  
 ♖c7 56. ♖f6 ♖xa7 en remise. Geen  
 speld tussen te krijgen.

### Oplossing VII

1... ♖b7 2. ♖d8 ♖b8 (2... ♖f6  
 3. e7; zwart kan de pion niet slaan wegens  
 4. ♖f1) 3. ♖c7 ♖b2 4. ♖e1 ♖c2  
 5. ♖d7 ♖d2 6. ♖e8 ♖a2 7. e7 +.

N.D. Grigoriev 1937, *Encyclopaedia of Chess Endings II*, 1<sup>e</sup> deel, Belgrado 2014, nr. 62.

### Oplossing VIII

1... ♖b7 2. ♖d8 ♖f6! 3. ♖e4 ♖b8  
 4. ♖d7 ♖b7 5. ♖d6 ♖b6 6. ♖d7  
 ♖b7 7. ♖c6 ♖a7=

N.D. Grigoriev 1937, *Encyclopaedia of Chess Endings II*, 1<sup>e</sup> deel, Belgrado 2014, nr. 63.

### Oplossing IX

1... ♖g5! 2. f6 ♖g6 3. ♖c6 ♖f2 en  
 remise.

Rabinovich 1938, *Encyclopaedia of Chess Endings II*, 1<sup>e</sup> deel, Belgrado 2014, nr. 123.

### Oplossing X

29... a5 30. ♖b6 ♖c5 31. g4 g5  
 32. ♖e3 f6 33. ♖d3 a4 34. ♖d6 h6  
 35. ♖d5 ♖xd5 36. exd5 ♖f7 37. c4  
 bxc4 38. ♖xc4 ♖e7 39. b4! (niet  
 moeilijk, wel leuk) axb3 40. ♖xb3  
 en wit won.

*R. de Lange – B. Gerards*, SGA Veteranenkampioenschap 2025, 9 april 2025.

### Oplossing XI

Vervolg:

1... ♖h3 2. ♖e5 ♖g3 3. d5 ♖h4  
 4. ♖e4 ♖g1 5. ♖h8 1:0

*Jacek Tomczak – Sebastian Poltorak*, Poznan 2024. Zwart kon remise houden met het heel onlogisch ogende 1... ♖f1!! 2. d5 ♖h4 3. ♖e5 ♖e1 4. ♖d4 ♖g3=.

